

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdajatelj: časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalci — Direktor: Tudi Janžura — Glavni in odgovorni urednik: Bor-gej Vošnjak — Tiskarna: Tiska tiskarna — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5-11, telefon 23-522 do 23-526 — Oglasi: Ljubljana, Kardeljeva ulica 8, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 — Poštne predaje: 29 — Tekoči račun: Narodne banke 601-163 — Mesečna naročnina 200 din

Sovjetska državna delegacija v Sloveniji

Odhod iz Brionov in ogled ladjedelnice
»Tretji maj« na Reki — Obisk v Postojni
— Koncert v jami — Čez Ljubljano na Bled

Brioni, 31. maja (Tanjug) — Danes ob 5.30 je z motorno ladjo »Jadranka« odšla iz Brionov na Reko sovjetska delegacija pod vodstvom Nikite Hruščeva. Odpoval je tudi del jugoslovanske delegacije. Na poti proti Reki so »Jadranko« spremljali štiri bojne ladje JLA. Okrog 10. ure je ladja pristala v pristanišču ladjedelnice »Tretji maj« na Reki. Tu so sovjetsko delegacijo čakali predsednik ljudskega odbora mesta Edo Jarda, ljudski poslanci Martin Cetinčič, Vlatka Babič in Drago Bogdanič ter predsednik delavskega sveta ladjedelnice »Tretji maj« Vlado Starec. Člani sovjetske delegacije so si ogledali posamezne obrate ladjedelnice, mehanične delavnice in graditve ladij na navozih. Ogledali so si tudi motorno ladjo »Silvretta«, ki je napravljena za nekega švicarskega lastnika. Uprava ladjedelnice je nato priredila za člane sovjetske in jugoslovanske delegacije zakusko. Okrog 11.15 so člani sovjetske in jugoslovanske državne delegacije odšli iz ladjedelnice.

Proti Postojni so odpovali vodja sovjetske državne delegacije Hruščev in člani delegacije Bulganin in Mikojaev. Člani jugoslovanske državne delegacije Kardelj, Ranković, Todorović in jugoslovanski veleposlanik v Moskvi Vidič so tudi odpovali v Postojno. Ostali člani sovjetske delegacije Gromiko, Šepilov in Kuzminkin ter člani jugoslovanske delegacije Koca Popović, Veljko Mičunović in Svetozar Vukmanović pa so se odpravili v Beograd.

Ljubljana, 31. maja. — Danes, Vošnjak pri Palamaru

Trst, 31. maja. Generalni konzul FLRJ v Trstu tov. Mitja Vošnjak je danes popoldne obiskal na željo vladnega generalnega komisarja dr. Palamaro, s katerim se je delj časa razgovarjal.

Obisk rektorja rangunske univerze

Beograd, 31. maja. (Tanjug) — V začetku junija bo prišel v Beograd rektor rangunske univerze g. dr. Htin Aung, ki bo nekaj dni gost beograjske univerze.

MEXICO CITY, 31. maja (AP). Izvršni odbor svetovne zdravstvene organizacije je sklenil, da bo prihodnja mednarodna konferenca te organizacije 9. maja 1956 v Zenevi. Za predsednika novega odbora je bil izvoljen irski delegat dr. Sabeh al Vahbi.

Po ogledu jame so se člani sovjetske drž. delegacije vpisali v spominsko knjigo ter se lepo zahvalili predsedniku MLO Postojne Jožetu Bašu za izkazano gostoljubje. Pri tej priložnosti je voditelj sovjetske delegacije g. Hruščev dejal, da upa, da si

Po kosilu so si člani obeh državnih delegacij ogledali Postojnsko jamo. Na sliki: g. Hruščev, Bulganin in Mikojaev zapuščajo v spremstvu tov. Kardelja in dr. Broca jamsko restavracijo.

bo imel jama še kdaj priložnost ogledati.

Podpredsednik izvršnega sveta LRS dr. Marijan Breclj je nato povabil goste na požirek ovesčujoče pijače, nakar so se vsedli v avtomobile in nadaljevali pot proti Ljubljani.

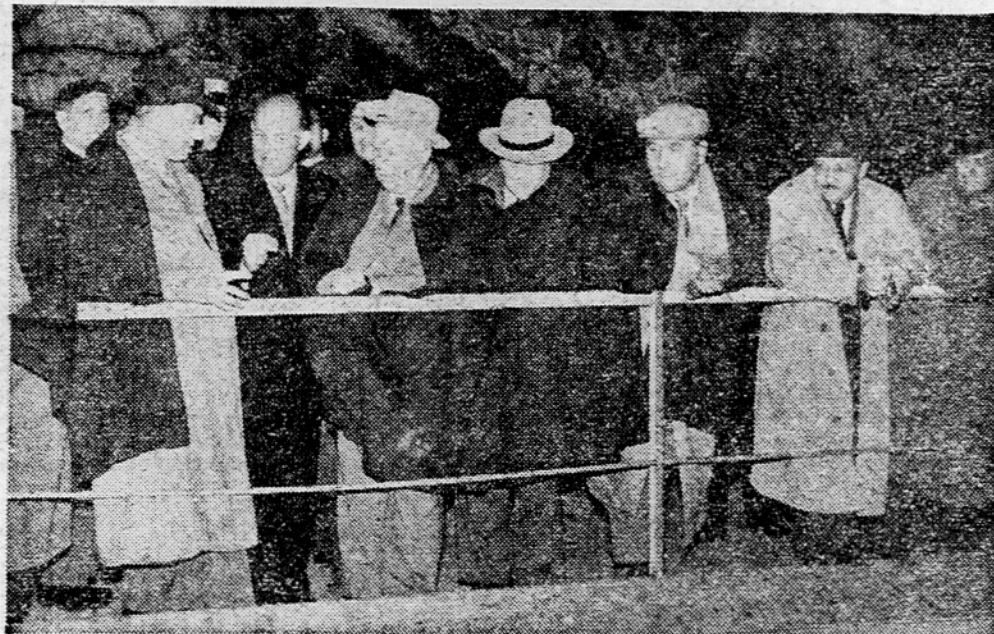
V vseh večjih krajih ob avtomobilski cesti so prebivalci pozdravljali obe delegaciji.

Skozi Ljubljano je vozila kolona obeh avtomobilov z obeh delegacijama okrog sedemnajste ure. Ljubljanske ulice so bile okrašene z jugoslovanskimi

Kraigher priredil članom sovjetske državne delegacije večerjo, katere so se udeležili tudi vidni javni, politični in kulturni delavci. Po večerji je nastopil Slovenski oktet, operna pevca Miro Brajnik in Sonja Drakslerjeva ter violinistka Jelka Stanič-Krekova ob spremljavi pianista Pavla Sivica.

Predsednik republike odpoval v Beograd

Beke, 31. maja (Tanjug) — Danes dopoldne je predsednik republike Josip Broz Tito odpoval v Beograd. Na poti se je okrog 11. ure peljal skozi Reko.

V Postojnski jami (od desne na levo): Kardelj, Ranković, Bulganin in Hruščev

NOVA POTRDIŠTE INDIJSKO-JUGOSLOVANSKEGA PRIJATELJSTVA

„Narodov ne zbližuje pleme, moč ali orožje“

Med kosilom, ki ga je priredil predsednik ljudske skupščine Moša Pijade na čast indijskim parlamentarcem sta bili v prijateljskem vzdušju izmenjeni prisrčni zdravnici

Beograd, 31. maja (Tanjug) — Predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade je priredil danes slovesno kosilo na čast indijskim parlamentarnim delegacij, ki je prispela na desetdnevni obisk v Jugoslavijo. Kosilo je minilo zelo prijateljskem ozračju.

so bili njen razvoj in pogoji drugačni, je bila vez, ki nas je tako hitro in trdno povezala. Zato vodilnim ljudem obeh držav ni bilo težko navezati in poglobiti prijateljske stike med našima državama danes, ko je ta borba uspešno končana in sta si državi priborili neodvis-

S sprejema indijske parlamentarne delegacije na beograjskem letališču: podpredsednik ljudske skupščine FLRJ dr. Vladimir Simić pozdravlja voditelja indijske delegacije g. Krišnamurti Raoja.

Razen gostitelja in indijskih gostov pod vodstvom podpredsednika sveta držav g. Krišnamurtija so bili na kosilu podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, podpredsednik ljudske skupščine Vladimir Simić, predsednika obeh domov, člana zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek in Slavko Komar in drugi.

Med kosilom sta predsednik Pijade in vodja indijske delegacije g. Krišnamurti izrekli zdravice. Moša Pijade je v svoji zdravici med drugim dejal:

»Ko pozdravljam danes zastopnike draga indijskega naroda, se spominjam težke preteklosti narodov Indije in Jugoslavije in borbe teh narodov za njihovo narodno in socialno osvoboditev. Ta borba, čeprav

nost in svobodo. Prisrčnost, a katero so bili sprejeti naši predstavniki in člani te skupščine ob obisku v Indiji leta 1952 zlasti pa navdušen sprejem predsednika FLRJ in njegovih sodelavcev, zgovorno pričata o prijateljskih čustvih, ki vežejo naše narode. Bodite prepričani, dragi tovariši in prijatelji, da govorim v imenu vseh jugoslovanskih narodov, če pravim, da imamo tudi Jugoslavljan prav tako prijateljska čustva do vašega naroda, da se pogotovo srečne, ker ste naši gosti, in srečne, ker bomo v najkrajšem času lahko sprejeli kot draga gosta tudi predsednika Indije gospoda Džavaharlala Nehruja.

Rad bi poudaril, je nadaljeval: predsednik Pijade, da je sodelovanje med našima državama izraz izvajanja tistih načel mednarodnega sodelovanja, ki so bila objavljena v skupni izjavi predsednika FLRJ in predsednika Indijske Unije 22. decembra 1954 v Delhiju, in da je to sodelovanje živ dokaz, da so mogoči najpristranejši stiki med vsemi narodi, ki hrepene po miru in napredku, ne glede na njihovo plemensko in versko pripadnost, zemljepisno oddaljenost ali ideološko usmerjenost.

Izvajajoč ta načela, zlasti pa zavzemajoč se za univerzalno

sprejetje načela dejavne koeksistence, se pravi načela mirnega, dejavnega in ustvarjalnega sodelovanja med narodi, temelječega na nemešavanju v notranje zadeve drugih držav, priznavanju slehernemu narodu in državi pravice do samostojnega razvoja in spoštovanju suverenosti vsake države, so se vodilni ljudje Jugoslavije, izpolnjujoč željo vseh naših narodov, trdno odločili, da bodo tudi v prihodnje storili vse, kar bo mogoče, da bodo zveze med našima prijateljskima državama čim pristranejšje.

Globoko sem prepričan, da bo vaš obisk prispeval k še večjemu razmahu in razvoju vsestranskega sodelovanja med našima državama in medsebojnemu spoznavanju naših prijateljskih in razvojnih odnosov.

Ko je še enkrat zaželel indijskim narodnim poslancom dobrodošlico in čim prijateljske bivanje v naši državi, je Moša Pijade dvignil čašo na zdravje predsednika Indijske Unije Rajendra Prasada, za dobro in srečo indijskega naroda, za utrditev miru med narodi in osebno srečo članov delegacije. Odgovarjajoč na zdravico, je vodja indijske delegacije g. Krišnamurti Rao izrazil zadovoljstvo članov delegacije ob prisrčnem in toplem sprejemu, ki je bil prirejen indijskim parlamentarcem v Jugoslaviji.

»Cenimo prijateljstvo, je dejal g. Rao, ki sta ga izrazili naši državi, cenimo vašo dejanja za utrditev zvez med našima državama, za krepitev miru na svetu. Narodov ne zbližuje pleme, moč ali orožje. Zbližujejo jih skupne žrtve, ki so jih dali v preteklosti, in sorodnosti idej, ki jih družijo. Menim, da se po drugi vojni nobene države niso tako zbližale kot naša in naša. Znamo mi je, koliko v vaši državi cenijo predsednika Tita in vas, gospod predsednik. Zagotavljam vam, da predsednika Tita prav toliko cenimo tudi v naši državi.

Davi smo obiskali grob Neznanega junaka na Avali in šli mimo kraja, kjer je bilo ubitih 80.000 ljudi. Videli smo sledove granat in zadetkov. Vojna je zakon džungle in se ne ustavi niti pred žrtvami. Znamo nam je, koliko ste pretrpeli med vojno. Mi sicer nismo bili v vojni, ker smo bili kolonija, pa smo kljub temu mnogo trpeli v obeh vojnah. Morali smo se boriti za našo svobodo z orožjem resnice in nenasilja, ki nam ga je zapustil veliki Mahatma Ghandi.

Vodja indijske delegacije je nato naštel nekatere podobne točke v zgodovinskem razvoju obeh držav in njihovi borbi za neodvisnost in nadaljno graditev.

»Glede zunanje politike, — je nadaljeval g. Rao — naši državi zelo tesno sodelujeta na mednarodnem področju. Vsi smo prepričani, da je bolje, če se držimo ob strani velikih blokov. Prva evropska država, ki je spejala znanih pet, našel je bila Jugoslavija pod vodstvom predsednika Tita. V vseh teh dejstvih vidimo enotnost naših načel in našo enotnost je vsak dan močnejša in močnejša.

Popolnoma se strinjam s tem, kar ste povedali o zvezah med našima državama, in prepričan

sem, da se bosta v prihodnje tudi dve veliki sili približali našim glediščem.

Tudi naša želja je, da bi se prijateljske zveze med našima državama razvijale bolj in bolj in postale nerazdružne. V imenu indijskega parlamenta in indijskega naroda vam zagotavljam, da bomo vedno delali z rami ob rami za te smote.

Prepričan sem, da nas bo obisk našega predsednika v Jugoslaviji še bolj približal vam, kakor je obisk predsednika Tita v Indiji približal vas nam. Upamo, da bodo razgovori predsednika Nehruja s Predsednikom Titom in drugimi vašimi državniki, pomagali pomirjenju na svetu.

Vodja indijske delegacije je dvignil čašo za razcvet Jugoslavije in za zdravje predsednika Tita.

Pred kosilom so indijski narodni poslanci v spremstvu poslanca Božidarja Tomića položili venec na grob Neznane junaka na Avali. Navzoči so bili tudi indijski veleposlanik v Jugoslaviji g. Dayal in zastopniki JLA. Vračajoč se v Beograd, so indijski parlamentarci obiskali tudi spomenik ustreljenim v Jajincih.

Moša Pijade sprejel indijske parlamentarce

Beograd, 31. maja (Tanjug). Predsednik ljudske skupščine FLRJ Moša Pijade je sprejel danes dopoldne delegacijo indijskega parlamenta, ki je včeraj prispela na 10-dnevni obisk v Jugoslavijo. Dvanajst indijskih narodnih poslancev je prišlo k predsedniku Pijadi ob 10. uri, kjer so ostali skoraj eno uro v razgovoru z gostiteljem in podpredsednikom ljudske skupščine Vladimirom Simićem.

Indijski parlamentarci so se zlasti zanimali za organizacijo zvezne ljudske skupščine in parlamentarno življenje v Jugoslaviji. Po razgovoru so si ogledali prostore ljudske skupščine.

Burmanski gostje v Splitu

Split, 31. maja (Tanjug). Načelnik štaba Jugoslovanske vojne mornarice kontraadmiral Ljubo Truta je danes dopoldne sprejel burmansko vojaško delegacijo, ki jo vodi načelnik burmanske vojne mornarice komodor Tan Pe. Kontraadmiral Truta je priredil gostom na čast slovesno kosilo.

Danes dopoldne je delegacija obiskala ladjedelnico »Mosor« v Trogiru, nato pa vojaški pomorski šolski center v Divuljah. Načelnik centra je priredil gostom na čast zakusko.

Delegacija burmaske vojske bo ostala v Splitu pet dni. V tem času bo obiskala hidrografske inštitut, ladjedelnice v Splitu in Korčuli, tovarno »Jugovinil«, oceanografski inštitut in vojaško pomorsko akademijo.

Burmanska vojaška delegacija je doslej obiskala Pulj, Reko, Crikvenico in Šibenik.

VREME

Vremenska napoved za sredo: Sončno vreme z delno oblačnostjo, ki se bo v popoldnevnem urah rahlo povečala. Temperatura ponoči med 2 in 6, na Primorskem do 12, podnevi do 23 stopinj Celzija.

OB ROBU dogodkov

Ponudba in pogoji

V Londonu se bodo začela danes sovjetsko-japonska pogajanja, ki imajo za končni cilj obnovo diplomatskih stikov med obema državama. Japonska delegacija na pogajanjih bo vodil namestnik predsednika urada za mirovna pogajanja v Tokiju Takahashi, vodja sovjetske delegacije pa bo sovjetski veleposlanik v Veliki Britaniji Malik.

Japonski parlament in senat sta obširno razpravljala o bistvu in pomenu pogajanj s Sovjetsko zvezo in se ves parlament ni strinjal s stališčem vlade. Poslanci opozicije so sodelovali, da zahtevajo v pogojih, ki jih bo skušala japonska delegacija uveljaviti med pogajanjimi, niso dovolj točne in jasne. Sovjetska zveza je namreč Japonski obljubila, da ji bo delno ali popolnoma vrnila Kurilske otoke, če Japonska zagotovi, da ne bodo ti otoki nikdar vojaško oporišče. Navodila, ki jih je dobila japonska delegacija od svoje vlade pa sploh ne upoštevajo pogoja sovjetske obljube. Japonska zahteva tudi vrnitev Južnega Sahalina in Habomajskih otokov. Japonski pogoj so še: osvoboditev vseh japonskih državljanskih iz taborišč; neumeševanje v notranje zadeve; spoštovanje japonskih mej ter mirno reševanje vseh sporov, ki bi utegnili nastati v prihodnosti.

Po dolgi debati v parlamentu je bilo japonski delegaciji naročeno, naj na pogajanjih v Londonu naznači, da bo Japonska ponovno prošila za sprejem v Združene narode, kar je doslej vsakokrat prejel sovjetski veto. Nov japonski pogoj je torej zagotovilo, da Sovjetska zveza ne bo več nasprotovala sprejemu Japonske v Združene narode.

Na daljši seji japonskega senata je premier Hatojama poudarjal, da neutralizacije Japonske v sedanjih razmerah ne bi bila realistična in izvedljiva, ker je temelj miru še vedno politika sile in se mora Japonska opirati samo na kolektivne varnostne pogodbe. Zunanji minister Sigemitsu je pripomnil, da je sovjetska politika snovanja nevtralnih blokov popolnoma razumljiva, da pa Japonska na pogajanjih s Sovjetsko zvezo ne more preizkusiti kakšne obveznosti, zaradi katere bi morala revidirati svojo zunanjo politiko. Pogoj, ob katerih je prišlo do nevtralizacije Avstrije, ne morejo veljati v japonskem primeru. Senat se je strinjal s stališčem predsednika vlade in zunanje ministrstva.

Med sovjetsko ponudbo ali obljubo in med japonskimi pogoji je torej velika praznina in ker niti sovjetski tisk ni reagiral na debato v japonskem parlamentu, utegnemo biti pri pogajanjih precejšnje težave.

Burgiba se vrača v domovino

Pariz, 30. maja (AFP). Po tretjem izgnanstvu v Franciji je predsednik Neodesturja Habib Burgiba sinoči odpotoval iz Pariza v Tunis. Z njim so potovali tudi člani tunizijske delegacije, ki so sodelovali na pogajanjih o avtonomiji Tunizije. Pred odhodom iz francoske prestolnice je Burgiba pozval Tunizijce in Francoze k slogi, pomirjenju duhov in pozabi večerajšnjih sporov in preprirov. V naslednem izjavljajo konvencije, v spoštovanju suverenosti obeh držav in ponosa vsakega naroda, je dejal, bomo lahko našli obliko, ki bo utrdila prijateljstvo in solidarnost naših dveh držav.

Burgiba bo jutri iz Marselle odpotoval v Tunis. V Lyonu je

Jugoslovanski in sovjetski državniiki na jamekemu vlaku pred ogledom Postojne: g. Nikita Hruščev, tov. Edvard Kardelj, g. Nikolaj Bulganin, tov. Aleksander Rankovič, g. Anastas Mikojan in tov. dr. Marijan Breclj.

NEHRU PRED POTOVANJEM PO EVROPI

Obračunavanje problemov brez blokovskih koncepcij

Predsednik indijske vlade je v zvezi z obiskom naše države izjavil, da želi spoznati naše ljudi in videti naše uspehe

NEW DELHI, 31. maja (Tanjug). Govorec o svojem potovanju po Evropi, je predsednik Nehru izjavil danes da bo obiskal Jugoslavijo, ker želi spoznati ljudi te države, videti in občutiti, kaj tam delajo in v čem so uspeli. »Navadil sem se, da soidim iz neposrednih stikov s ljudstvom, je dejal Nehru, in si tako pridobim razumevanje do problemov, ljudstva in dežele«.

Potovanje v Sovjetsko zvezo je Nehru označil kot odziv na svoječaso povabilo. Izrazil je upanje, da bo njegov obisk koristil splošnim težnjam za zmanjšanje svetovne napetosti.

Vsi mi lahko pomagamo stvariti miru z neposrednimi stiki, ki prispevajo k medsebojnemu razumevanju, ne glede na to, če se v posameznih vprašanjih strinjamo ali ne, je dejal.

Na tiskovni konferenci je

predsednik Nehru, odgovarjajoč na vprašanja novinarjev, pozdravil tudi obisk sovjetskih voditeljev v Beogradu in dejal, da Indija pozdravlja sleherni korak k reševanju sporov na prijateljski način. Izrazil pa se je neugodno o zamisli glede »nevtralnega pasu«, ki se je pojavila v zahodnem tisku v zvezi s tem obiskom. »Nimam rad besede »nevtralen«, je dejal Nehru, in tudi ne mislim, da bi bil tak pas mogoč. Sem za ustvarjanje

mirovnih področij in ne pasov. Kot vam je znano, so to naša skupna načela, ki sva jih bila odobrila predsednik Tito in jaz v delijski deklaraciji«.

Predsednik Nehru se je med konferenco dotaknil splošnega mednarodnega položaja in poudaril, da po njegovi sodbi zaskrbljenost popušča »vzporodno s čedalje izrazitejšim obračunavanjem problemov brez blokovskih koncepcij«.

Glede Goe je Nehru dejal, da je rešitev bližja kot je bila kdajkoli, čeprav na portugalski strani ni čuti nikake spremembe. Vse države, tudi zahodne velesile, pa priznavajo, da je priključitev te posesti k matični državi neogibna. Indijska politika, ki temelji na mirnem in sporazumnem reševanju, pa bo ostala za sedaj nespremenjena, je poudaril Nehru.

Glede Kašmira je Nehru dejal, da sta z Mohamedom Alijem ob zadnjem sestanku, ki je bil izraz stvarnega in prijateljskega reševanja vprašanja, pregledala najnovije rešitve in da se bodo razgovori nadaljevali.

V svojih izjavah je Nehru ponovno ostro nastopil proti blokovski politiki in dejal, da »oboroževanje vodi v oboroževalno tekmo in do napetosti, razorožitev, za katero sedaj bolje kaže kot kdajkoli prej, pa zmanjšuje napetosti«.

Pred deseto obletnico ZN

London, 31. maja (AP). Britanski minister za zunanje zadeve Harold Macmillan bo odpotoval v ZDA, da bo z ameriškim funkcionarji govoril o načrtih za konferenco najvišjih predstavnikov štirih velesil.

»Daily Express« piše s tem v zvezi, da bo Macmillan verjetno odpotoval v New York 18. junija in se bo s Pinayem in Dullesom posvetoval o dnevu, kraju in dnevnem redu konference.

Čigav je kdo v Sajgonu

Južnovietnamska armada prevzema področja Sajgona od Francozov — Vprašanje uporne sekte Hoa Hao — Operacije proti generaloma Ba Kutu in Hinu — Kaj namerava Kao Daj?

Sajgon, 31. maja (AFP). Francosko poveljstvo in južnovietnamski glavni štab sta danes objavila poročila, da bo s 1. junijem prevzel vse vojaške funkcije na področju Sajgon-Solon južnovietnamski general, komandant I. vojne oblasti, Francoski ekspedicijski korpus bo obdržal določeno število obočev in bo odgovoren za njihovo notranjo varnost, Francoske oborožene sile, ki so prišle kot ojačenje, se bodo pridružile svojim posadkam na področju Barja in Bienhoja.

Stalni revolucionarni odbor Južnega Vietnama je davi prav tako objavil sporočilo, v katerem zanika vest, da je predlagal konferenco za ureditev vprašanja sekte Hoa Hao, Takega načrta ni v programu revolucionarnega odbora, pravi poročilo.

Zanikanje potrjuje sum, da v odboru ni enotnosti, čeprav je predsednik vlade Ngo Dim Diem sporočil revolucionarnemu odboru, da je ureditev vprašanja sekte Hoa Hao stvar vlade.

Iz vojaških virov v Sajgonu se je zvedelo, da je bil na področje na meji Kambodže med Hatienom in Sdokom, kjer ima kot kaže general Ngien Van Hin svoj glavni stan, poslan pehotni polk južnovietnamske Armade. Pristajši generala Ba Kuta kontrolirajo

gorsko področje v tem, predel, Sodi, da bodo vladne sile poskušale izvesti dvojno operacijo: z ene strani proti generalu Ba Kutu, ki je na tem področju že nekaj mesecev, ter proti generalu Hinu in skupnici oficirjev, ki ga obdajajo. Po nekaterih poročilih bo bivši načelnik generalnega štaba južnovietnamske armade Hin poskušal organizirati na zahodni meji »osvobodilno gibanje proti vladi«.

Na sektorju, ki ga držijo čete sekte Hoa Hao, raste število atentatov, napadov in zasled. Na področju sekte Kao Daj s središčem v Tajnuju, kakih 90 kilometrov severozahodno od Sajgona, postaja

Stavka 70.000 kurjačev in vlakovodij je spravila iz tira britansko gospodarstvo in utegne imeti usodne posledice posebno za industrijo, če ne bo kmalu končana, kar pa ne kaže. Vlada je mobilizirala vojsko in, kakor poročamo na drugem mestu, proglasila pripravno stanje. Na sliki: pristanski delavec iz West India Docks v Londonu, ki so se pridružili stavkaščim železnikarjem.

Pripravno stanje na Otoku

Po pooblastilu kraljice bo vlada lahko ukrepala z ukazi — Sestanek izredne ministrske komisije — Upanje, da bodo našli rešitev spora na sestanku generalnega sveta Trade Unionov

LONDON, 31. maja (Tanjug). Britanska kraljica Elizabeta je danes podpisala razglas, po katerem je v državi objavljeno pripravno stanje. Razglas začne veljati noči.

Izredna ministrska komisija, ki je bila imenovana prav zaradi stavke, ki je zbrala popoldne v White Hall pod predsedstvom ministra za notranje zadeve Lloyda Georgea. Pred tem se je predsednik vlade Anthony Eden pogovoril z ministrom transporta Johnom

Boyd-Carpenterom, ministrom za delo Moncktonom in ministrom za notranje zadeve Georgeom.

Kraljica Elizabeta bo dala vladi polna pooblastila, ki ji bodo dovoljevala ukrepe na podlagi ukaza. V stavki, ki se je začela v soboto ponoči, sodeluje združeni sindikat strojevodij in kurjačev, ki ima 70.000 članov. Sindikat zahteva zvišanje 8 šilingov na sedanjo tedensko osnovno plačo 9 funtov in 15 šilingov. Sindikat se trudi, da bi spet dosegel tradicionalno razliko v mezdah med posadkami na lokomotivah in manj kvalificiranimi delavci.

Vlada, ki vodi nacionalizirane železnice, je odklonila zvišanje plač, ker se boji, da ne bi s tem sprožila zahteve po

novem zvišanju plač železniskih osebja.

V poučenih krogih poudarjajo, da vlada verjetno ne bo takoj storila kakih senzacionalnih korakov.

Pripravno stanje je bilo objavljeno prvič od junija 1948, ko so stavkali pristalski delavci Londona in Liverpoola.

Stavka se še ne čuti v preskrbi z živili in drugih potrebah prebivalstva. Vlada je poskrbela za prevoz pošte z vozovi in vojaškimi kamioni, za dovoz zdravil, mleka in drugih najvažnejših živil ter promoga za plinarne in električne centrale. Tudi industrija je še čuti resnejše posledice. Industrijski krogi pa so zaskrbljeni glede bodočih preskrbe s premogom in nekatere glavni surovini.

Danes popoldne se bo sestel generalni svet kongresa britanskih Trade Unionov in nekateri pričakujejo, da bo na tem sestanku morda storil kaj za rešitev spora na železnicih.

Stavka pristalskih delavcev šestih velikih pristanišč še vedno traja. Danes se je celo nekoliko razširila in obseg skupno okrog 20.000 pristalskih delavcev.

TELEGRAMI

HONGKONG, 31. maja (Reuters). Egipt v Kitajsko sta danes podpisala sporazum o kulturnem sodelovanju. V imenu Egipta je sporazum podpisal minister za verske organizacije El Bakur, v imenu Kitajske pa pomočnik kitajskega ministra za kulturo Či-jen Džin. Predsednik Ču En Lai je priredil banket na čast El Bakuriju in profesorju kairske univerze Mustafi Kamalu, ki sta obiskala Kitajsko po bandunski konferenci.

BAGDAD, 31. maja (AFP). Podpredsednik iraške vlade Ahmed

Mukhtar Baban je izjavil danes v iraški skupščini, da bodo med Irakom in Egiptom v kratkem uvedeni redni odnosi.

KAIRO, 31. maja (AFP). V kairski četrti Zamalek je v palači princen izbruhnil velik požar, ki je uničil drugo mednarodno razstavo turistične umetnosti, na kateri je sodelovalo 21 držav. Predsednik egiptovske vlade Naser bi moral jutri slovesno odprti razstavo.

MOSKVA, 31. maja (TASS). Ljudska skupščina LR Romunije je sinoči ratificirala pogodbo o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči, sklenjeni v Varšavi.

CASABLANCA, 31. maja (AFP). V večerajšnjih atentatih je bilo ubitih ali ranjenih več ljudi. Eden je bil napaden z nožem, drugi ubit s strelom iz revolverja, tretji od bombe ali peklenškega stroja.

Tudi v Sev. Korzi konec mešanik družb

MOSKVA, 31. maja (AP). Sovjetska zveza je sporočila včeraj, da je vladi Severne Koreje izročila svoj delež v mešanik sovjetko-severnokorejskih družbah za pomorski promet in rafinerije nafte. V sporočilu pravi, da bo Sovjetska zveza dobila za to odškodnino v blagu. Glede vrednosti blaga, dobavnih rokov in vilsal sovjetskega deleža ni niti ena sporočila. Pač pa godnja sporočila, da bo izročitev, ki je izraz prijateljskih čustev, prispevala k nadaljnjemu sodelovanju med državama«.

Indijec bo zamenjal Britanca

KAIRO, 31. maja (Tanjug). Iz Kartuma poročajo, da sta se Sudan in Indija sporazumela o imenovanju visokega funkcionarja indijske banke za stalnega državnega podsekretarja v sudanskem ministrstvu financ. Le-ta bo zamenjal Britanca, ki mora zaradi sporazuma o evakuaciji britanskih oblasti iz Sudana pustiti ta položaj.

Konferenca o atomski nevarnosti

Tokio, 31. maja (AFP). Na konferenci o posledicah atomskega žarčenja za ljudi v Tokiu, je zastopnica Sovjetske zveze Ana Kozlova izjavila, da ZSSR nikoli ni delala poskusov s termonuklearnomo bombo. Dodala je, da v Sovjetski zvezi uporabljajo nuklearno energijo samo za laboratorijske poskuse.

Francoski delegat na konferenci Paul Chevalier je izjavil, da so bolezn, ki jih povzroča atomsko žarčenje, približno podobne zastrupitju z bencinom

ali arzen-bencinom. Pozval je svoje tovariše, naj svoja bodoča raziskovanja posvetijo načinom za odstranjevanja strupenih elementov, ki jih vsrkava človeški organizem, izpostavljen atomskemu žarčenju.

Japonski delegat je ob tej priložnosti dal znanstvenega stališča zelo zanimiv podatek. Po njegovih podatkih je neka nosečnica, ki je bila izpostavljena atomskemu žarčenju v Hirošimi, rodila drobno glavo in duševno zaostalo dete.

Problemi svobodne Avstrije

Nevtralnost po zgledu Švice ali Švedske — Različna stališča glede usode bivšega nemškega premoženja — Kdaj razpisati nove volitve

Dunaj, 31. maja (Tanjug). Po podpisu državne pogodbe je notranje politično življenje v Avstriji zelo oživilo. Že pri prvih posvetovanjih in pripravljalnih razgovorih o rešitvi vrste vprašanj, povezanih z bližnjimi ratifikacijami pogodb, so prišla velika nasprotja ne le med strankami vladne koalicije, pač pa tudi znotraj samih strank.

Zlasti ostra nesoglasja so nastala glede nevtralnosti države, tako imenovanega bivšega nemškega premoženja, prihodnosti USIA podjetij in ustanovitve avstrijske vojske.

Razgovori o deklaraciji o nevtralnosti, ki naj bi jo odobril parlament, se gibljejo okrog vprašanja, če naj bo bodoči položaj države urejen po vzorcu Švedske ali Švice, in če mora biti Avstrija kot nevtralna država članica OZN. Vedno močnejši so glasovi, da je položaj Švedske bližji avstrijskim potrebam kot položaj Švice, ki so ga bili zadnje tedne večkrat omeniti v uradnih izjavah.

Glede nemškega premoženja zastopa socialistična stranka mnenja, da morajo vsi objekti, naštet v državnih pogodb, ostati avstrijska last, nekateri krogi v ljudski stranki pa se zavzemajo za to, da bi glede tega s čim bolj svobodno razlago pogodbe ustregli zahtevam bivših nemških lastnikov. Nasprotja glede nadaljnjega usode USIA podjetij se gibljejo okrog vprašanja, do

kakšne stopnje naj bi bila ta podjetja nacionalizirana. Za sedanje je najbolj verjetno, da bodo vsa ta podjetja dobila dokončne odločitve glede njihove usode javne upravne, položaj tovarn, ki so bile že prej podzavljene, pa se ne bi več spremenili.

Razen teh vprašanj so predmet razgovorov med socialistično in ljudsko stranko tudi mnogi drugi problemi, ki čakajo rešitve že več let. Med temi so n. pr. zakon o šolstvu, reformi bank, socialnem zavarovanju in drugi.

Po prvih domnevah, da novo nastali položaj narekuje tudi razpis novih volitev, poudarjajo v krogih obeh strank, da bi bile volitve lahko najpoznejše jeseni 1956. Razpis volitev preje, bi preprečil pravočasno sprejetje novega proračuna, ki je še posebej važen, saj bodo v njem novi izdatki in dohodki, izvirajoči iz državne pogodbe, ter zelo otežkočal delo vlade in parlamenta za ureditev vprašanj povezanih s pridobljeno suverenostjo in neodvisnostjo.

V dunajskih političnih krogih poudarjajo v zvezi z bližnjimi razgovori vladnih strank, da so vprašanja, ki so na dnevnem redu, po svojem pomenu daljnosežna in da zato ni izključeno, da bo nastopila določena napetost v razmerju med ljudsko in socialistično stranko. Vzlic temu pa ni verjetno, da bi napetost mogla spraviti v ne-

varnost koalicijo kot takšno, saj se obe stranki zavadata ne le političnih prednosti, ki sta jih dobili zaradi podpisa državne pogodbe, ampak tudi škode, ki bi jo utrpel njun ugled za primer razcepa. Poleg tega sta se obe stranki javno zavzemali za nadaljevanje koalicije. Zato je najbolj verjetno, da bodo zastopniki obeh strank iskali še nadaljnjih možnosti za sporazum, če tudi bi bilo treba pri tem kaj popustiti.

Danes je odpotovala v Moskvo skupina 14 avstrijskih gospodarskih strokovnjakov pod vodstvom šefa ekonomskega oddelka v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Platzerja. S sovjetskimi predstavniki bo imela razgovore o trgovinskih zvezah. Gre predvsem za blago v vrednosti 150 milijonov dolarjev, ki ga mora Avstrija po določbah državne pogodbe dobaviti Sovjetski zvezi kot odškodnino za bivše nemško premoženje pod sovjetsko upravo.

Drevesni zaščitni pasovi proti vetru v koprskem okraju

Vsakomur je dobro znana burja na Krasu, kjer sadijo črni bor, ki si slejkoprej najde sam potrebno zemljo, ker ima navpične korenine. Kontinentalni tok hladnega zraka pa povzroča tudi primorsko burjo, ki znižuje zraksko temperaturo in povzroča veliko škodo. Ta škodljivi vpliv burje je mogoče vsaj delno odvrniti z uporabo tako imenovanih drevesnih zaščitnih pasov proti vetru.

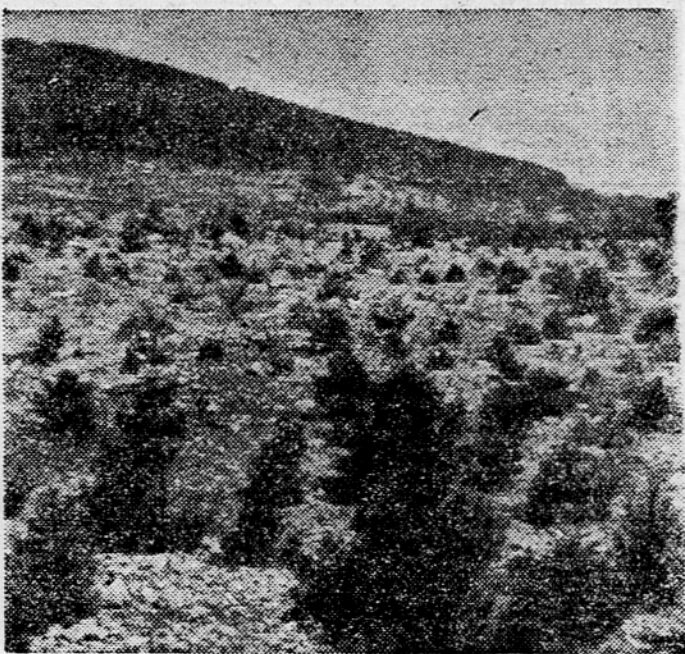
V koprskem okraju uspeva drevo — cipresa, ki ima čudovita svojstva za uporabo v zaščitnih pasovih proti burji in pezebi. Odporno je proti suši in dobro uspeva na suhih, apnenčevih tleh, če so dovolj globoki in plodni. Imenujejo se *Cypripinus semper virens* L. (horizontalis in pyramidalis). V ta namen bi uvedli tudi *Cypripinus macrocarpa* Hartw. in *Eucalyptus*. Zadnji čas je še posebej uspešen za zaščito agrumov in drugih južnih in ranih kultur ter poleg tega tudi izredno retabletna kot samostojna kultura, kar daje proti vetru in insektom odporen les, eterično olje, čreslovino, smole, kisline, barve, katran in hrano čebelarom.

Drevesni pasovi, ki naj bi jih uvedli v koprskem okraju proti vetru naj bi se pričeli pri Debelim rtu in Dragi sv. Jerneja za Valdolfo ter nadaljevali po hribih Božiči, Bragoti, Cerej, Elerji, Fajti, Hrvatini, Norbedi, Premancan, Sodniki in še naprej za Dekani proti Vanganeli in tudi ob Bertokov proti Vanganeli. Zasadi naj bi tudi več pasov čez Osepsko dolino pa tudi v dolini Dragonje od Sečovelja do Skrlin, pod Padno pri Bandedu in pod Kaštelom, nadalje na vseh hribih in pobočjih okrog Koprškega zaliva do Pirana, kakor na Barentskih hribih in do Strunjana proti Bellemu križu.

Drevesni pasovi naj bi bili zasajeni po vseh hribih nekaj pedit za vrhom, da bi bila tako drevesa v zavetju pred burjo vsaj prvo leto. Ciprese naj bi bile na isti strani, od koder prihaja burja, nato pa eukaliptusi. Na vseh straneh hribov okrog vrhov pa naj bi zasadi tako visoko, kakor segajo vinogradi, razen mešanih pasov na vrhu še pasove samega eukaliptusa.

Dve stvari povzročata v koprskem okraju veliko škodo: burja, ki v nekaj dneh izsuši zemljo in suša, ki traja od maja do septembra. Kljub temu je na Koprskem veliko možnosti za rane povrtnine. Grab začno na primer saditi že decembra. Na nereso pa je vsa zemlja dehidrirana, saj vsebuje komaj 1,7 odstot-

ka humusa. Iz teh vzrokov je izredno važno, da jo začno čimprej gnojiti z umetnimi gnojili. Naravnih pogojev za

Pogozdovanje na Krasu

živinorejo je izredno malo in bi bili zaradi suše za živino, ki bi dajala gnoj, potrebni zasenčeni ali na pol pogozdeni pašniki. Take pogoje bi dosegli delno tudi z novimi zaščitnimi drevesnimi pasovi proti vetru. Koristni bodo ne samo za vse rastlinske kulture, za nasade breskev v nižjih

legah, temveč tudi za živinorejo. Eukaliptusi v zaščitnih pasovih ob vinogradih in poljih pod vrhovi hribov pa bodo lahko služili tudi kot nosilci žice, ki bo preprečila živini dostop v vinograde.

V Ameriki zboljšujejo zemljo z dodatkom gnojila, ki se imenuje anhydrous ammonia. Dober kilogram tega gnojila stane okrog 60 dinarjev in poveča pridelek žita za 420 dinarjev. Letos bodo uporabili 300.000 ton tega gnojila na 3.600.000 hektarjih zemlje. Proizvaja ga 27 tovarn, 12 pa jih še gradijo. Gnojilo v nasprotju z umetnimi gnojili pospešuje razvoj koristnih bakterij in deževnikov v zemlji, uničuje nekatere škodljive gljivice in povzroča, da je zemlja porozna in lažja za obdelovanje. Ker je izdelovanje

tega gnojila združeno z ogromnimi stroški, nam preostaja edino živinorejo, da bi pri nas dosegli isti cilj. To bi bilo združeno z posebnimi stroški, kajti živina bi se v zavetju pred burjo in mrazom nemoteno pasla med zaščitnimi pasovi nad polji in vinogradi na eni in drugi strani hribov. Mnogi naši strokovnjaki so mnenja, da bi bilo priporočljivejše upoštevati iz drugih krajev močno krmo in streljo za živino, da bi tako pridobili potrebni gnoj za proizvodnjo ranih kultur v koprskem okraju, kakor pa upoštevati gnoj, kot so to pred vojno delali Italijani. Šeasoma bi se med zaščitnimi pasovi izboljšali tudi pašniki, če bi jih seveda pravilno oskrbovali — če bi jih uporabljali izmenoma v rotacijskem redu.

Kakor sem omenil, naj bi zasadi našeste vrste cipres in eukaliptusovo dreve v zaščitnem pasu spredaj, na tisti strani, odkoder prihaja burja, kar je na vseh omenjenih hribih v smeri proti Opčinam in Irtu. Prva vrsta cipres bi naj bila zasajena nekaj pedit za vrhom, druga za njo in končno eukaliptus. Kadar eukaliptus doraste, ima zelo krikhe spodnje veje, ki jih zlomi vsak močnejši vihar. Tudi ta lastnost dreva bo dobrodošla, ker bodo ljudje brez truda dobivali potreben les za kurjavo. Posvariti pa je treba pred sajenjem eukaliptusa preblizu cest, ker bi bile v viharjem vremenu ceste naslajene z manjšimi in večjimi vejami, medtem ko bi bilo le

nekaj metrov od ceste sajenje priporočljivo.

Poudariti je treba tudi potrebo po skrbnem vzdrževanju obstoječih teras, ker predstavljajo le-te najboljši ukrep proti eroziji zemlje ter stanje mnogo truda in denarja.

Priporočam uvedbo eukaliptusa, a ne drugih novih kultur. Ko bodo urejeni zaščitni pasovi, bo mogoče med njimi gojiti breskve in tudi druge donosne in nove kulture. Fige se zdaj izvrstno obnesejo, rase povsod in ne terja nobenega oskrbovanja. Dobro bi jih bilo zasadi tik skarp ob vsaki terasi. Nekateri trdijo, da zanje ni zanimanja in potrošnje in da tudi džeme ljudje nimajo radi. Nedvomno bi ga radi kupovali, če bi bil izdelan iz zelenih namestov iz zrelih fig, kakor to delajo v Avstraliji. Tak džem ima izvrstno okus. Povpraševanje bi lahko povečali tudi za suhe fige, če bi jih pravilno sušili, kar še vedno ne znamo. Čeprav bi jih delno uporabljali kot hrano za prašiče, bi se večja proizvodnja le izplačala, ker je ta kultura izredno prikladna za te kraje. Da bi našli enako novo kulturo, bi bili potrebni poskusi. Morda bi kazalo poskusiti z rastlino *Passiflora edulis*, ki je doma v Južni Ameriki in uspeva v toplih sredozemskih predelih, ker ji manjše pozebe ne škodijo. V Afriki je znana pod imenom Grenadilla (ne zamenjaj s sadnim sokom grenadine v Franciji!), a njen sad »passion fruit« ima izrazit prijeten okus, ki je podoben mešanici jagod in ananasa z majhnim dodatkom breskev, ali pa mešanici ananasa, guave, manga, marelice in jagod. Njen sok je obilen in dišeč. Iz tega sadu izdelujejo sadni sok, jajčno rumene barve, ki ga uživajo z vodo kot brezalkoholno pijačo, pa tudi za koktajle.

Končno je treba še omeniti, da bi bilo mogoče uporabiti drevesnino v Dekanah za vzgojo sadik za drevesne zaščitne pasove. Drevesnica ima zdaj okrog 400.000 dreves. Če bi bila popolnoma obdelana, bi lahko vzgojili v njej 1.250.000 dreves. Enako drevesnino bi bilo dobro urediti v Strunjanu ali Portorožu, ki sta najbolj v zavetju. Eukaliptusovo seme pa bi lahko zasajali tudi v toplih greдах Copove vrtnarije v Portorožu.

Dr. Aleksander Lenard

K razstavi otroških risb

prof. J. Vidica

Razstava, ki jo je pripravil prof. Janez Vidica v mariborski Univerzitetni galeriji, je prijetno presenetljiva. Prikažala je izreden uspeh risarske vzgoje otrok v Slogi. Slikar, ki je prof. Vidica, kaže na kjer se ustvarja umetnostna vrednost, ki je v skladu s sodobno umetnostjo.

Razstavljene risbe prikazujejo bogastvo otroških fantazije, sproščeno in ugodno okolnost, pod skrbnim vodstvom vzgojitelja umetnosti. Ljudska prireditev, ki jo zmore otrok s podozrevalno, izraženo z velikim estetskim čutom in smislom za pomenjajo življenja do potankosti. Vzgojitelj je mogel pri delu dati le nekatere oblikovne in vsebinske pobude, kako n. pr. iskati motive iz življenja za življenje na papirju ali platnu ter druge. Podobno nato prihajajo same kot pesem. Takšne otroške upodobitve našega človeka, naše zemlje, naših občutkov in ornamentov, bi bile ljubele okras vsega prostora.

DR. BOGOMIL VARGAZON

Ob desetletnici ustanovitve „ZAVODA ZA TRANSFUZIJU KRV“ v Ljubljani

(Nadaljevanje in konec)

Zaradi tega so skušali najti tistemu obisku, ki bi ob enem vsaj v nekaterih primerih prav tako dobro služila svojemu namenu kakor polna kri. To je krvna tekočina brez krvnic ali plazma. Poseben postopek se odloži krvne celice od plazme, ki je brez drugih dodatkov nato shranimo. Uporabna ostane več mesecev, ne potrebuje posebne nege in jo lahko na enostaven način transfundiramo bolniku. Njena slaba stran je v tem, da se v njej sčasoma pojavijo procesi staranja in propadanja. Brez teh nevarnosti je suha plazma, ki je predvsem v zadnji svetovni vojni rešila življenje nešteti ranjenec. Za njeno izdelovanje je potrebna draga aparatura, ki jo ima v naši državi le beograjski transfuzijski zavod. Pred uporabo raztopimo suho plazmo v dehidrirani vodi in jo nato lahko vbrizgamo. Za pridobivanje tekoče in suhe plazme potrebujemo veliko količino krvi (za 1 liter plazme 2/3 litra krvi), kar je pravzaprav tudi edina težava pri pridobitvi zadostne količine krvi. Dobro organizirano propagando so med našim vojno zavezniškim obilicem ogromne količine krvi od civilnega prebivalstva in vojske za potrebe vojne sanitacije. Tako so v Ameriki med vojno odvzeli približno 7 milijonov litrov krvi 13 milijonom krvodajalcev. Poiskali so jo na vse svoje fronte in tudi v zvezi.

Ze v času NOB je bila organizirana takoj po osvoboditvi Beograda naša prva transfuzijska ustanova in sicer na osnovi preostavljene dajalnice krvi. Prva slovenska transfuzijska ekipa treh

članov je bila formirana že pred koncem vojne spomladi leta 1945 v Zadaru. Poverjena ji je bila organizacija transfuzijske postaje na osvobodeno slovenskem ozemlju, vendar jo je že pred realizacijo njene naloge prehitela osvoboditev. Takoj po osvoboditvi je začela delati transfuzijska postaja v sklopu centralne vojske bolnišnice v Ljubljani. Januarja 1945 je prešla v sklop medicinske fakultete kot »Zavod za transfuzijo krvi«. Tako se je iz skromnega začetka razvil v teku let zavod, ki mu je poleg povsem strokovnih nalog poverjena tudi skrb za organizacijo in pedagoško delo po vsej naši republiki. Obseg dela nabolje pokažejo številke, ki z vsakim letom naraščajo. Medtem ko je bilo leta 1946 odvzetih od 1673 krvodajalcev 143 litrov krvi in pripravljeno 5 litrov plazme, 4 litri test-serumov za določanje krvnih skupin in 3000 test-cev, je bilo lani odvzetih 5300 litrov krvi, pripravljeno 443 litrov plazme, 66 litrov test-serumov in 9000 test-cev od 17.153 krvodajalcev. V tej številki so upoštevani tudi krvodajalci, ki jim je mobilna ekipa zavoda odvzela kri na terenu (3.739). Delo zavoda se ne konča s krvjo, ki jo pridobimo, ampak se mora nadaljevati v bolnišnicah, kjer se krv uporablja za transfuzije. Zaradi industrializacije se stalno večja tudi številka obratnih nezdov. Na katerih je le preprosto mogoče rešiti človeško življenje samo z aplikacijo zadostne množine krvi ali plazme.

Ve ogromno delo opravlja kolektiv zavoda v skrajni tesnobi prostorih adaptirane stanovanjske

KULTURNI RAZGLEDI

„Streli na meji“

Janeza Švaincerja

Mariborska podružnica Društva novinarjev Slovenije je pred kratkim izdala roman Janeza Švaincerja »Streli na meji«. To je prvenec avtorja, če izrazimo zbirko pravilic »Pravilni svet pod Garo«, ki jih je pri založbi Obzorja izdal skupaj z ženo.

J. Švaincer si je našel snov za svoj roman v razgibanem življenju prebivalcev ob severni meji naše države in jo postavil v čas tik pred drugo svetovno vojno. Z dokaj sprotno roko in s precejšnjim čutom opazovanja je prikazal vrsto našega kolektiva iz Senta, težke življenjske razmere tamkajšnjih vinčarjev, kočarjev, hlapcev in dekel, ki si skušajo zboljšati življenje s tihotapstvom in preprodajanjem tihotapskega blaga. To je tudi čas, ko so nacisti s svojo propagando slepi prebivalstvo ob meji, posebej še male ljudi, ki pa so kmalu spoznali lažnost njihovih »velikih« obljub.

»Streli na meji« imajo značaj kolektivnega romana brez določene osrednje zgodbe. Pisatelju se je posrečilo zvesti mnogovrstne dogodke in usode ljudi v celoto, toda zaradi precej komplicirane kompozicije trpe ostali orisi življenjskih zgodb in ljudi, ki jih je v knjigi mnogo. Medtem pa so posamezniki, predstavniki raznih razredov in slojev, zlasti malih ljudi, večinoma verno in dokaj plastično orisani. V tem je Švaincer pokazal mnogo daru in zelo jasno je čutili, da avtor dobro pozna ljudi, ki jih opisuje.

Koncertni večer slušateljev

Akademije za glasbo

Razred red. prof. Schifferja

Absolventka Dana Holz — Ročnikova je svoj občni alt iz rednih dramatskih vlinami v teku intenzivnega študija lepo izdelala, tako da ji zveni sproščeno in izenačeno, kar je najbolj prišlo do veljave pri odlični zapeti ariji Pavline iz opere »Pikova dama« in pri ariji Eholi iz opere »Don Carlos«, ki spada zaradi svojega ogromnega obsega med najtežje mezosopranske arije. Tudi Brahmovi »Resni spevi« in Kozoleva »Gazela« so bili interpretirani dobro, medtem ko je v ariji iz opere »Carmen«, ki je bila najlažja od vseh zapetih skladb, občutno distonirala. Druga absolventka Jerica Ferluga je v teku solarske lepe napredovala, vendar je njen glas, posebno pri ozkih

Pisatelj piše v realističnem slogu, opre na dosedanje izkušnje zlasti novejših slovenskih realističnih piscev. In zato ima njegov stil večinoma tudi vse njihove karakteristike, h katerim je treba dodati še začetne tehnično-obrtno pomankljivosti: omejevanje človeških čustev in notranjosti, naslonitev na zunanje dogodke, neprizadetost in hladnost. Delu manjka zlasti toplina, tiste topline, ki sproži v bralčevem srcu val čustev, pa čeprav je opisana usoda še tako strašna, tragična, da, celo nečloveška.

»Strele na meji« je tiskala Obmurska tiskarna, primerno jo je opremil Branko Zinauer. F. Š.

Mestno gledališče v Ljubljani je uprizarlo Pisanu žogo, dramo Igorja Torkarja, ki je prejela razpisano nagrado umetniškega vodstva MG. Čeprav so o delu, katerega je na Celjskem festivalu izvajalo Prešernovo gledališče iz Kranja že dovolj pisali, menim, da je prav, če si ga ponovno ogledamo, da bi ugotovili, kaj nam je pisatelj hotel z njim povedati.

Pisana žoga je namreč res problematično delo. Njegova estetska vrednost je dvomljiva, tako kot je nejasna podoba življenja, katerega izpričuje. Bolj razumljiva in opravičljiva je fabula, temna vizija maturanta Sandija Lavrenčiča. V nekem smislu je vsebina drame psihološka dilema ljudi, ki doživljajo vojne grozote in boj za svobodo.

Izza številnih, splošno znanih resnic, s katerimi so prenatrpani dialogi, tako da spominjajo na časopisne »svete«, avtor pa o tem, kaj vse prevleče deklarativno, a so obenem vse premočno povezane z dogajanjem, da bi jim mogli verjeti, se skrivajo avtorjev pogled na svet. Ta njegov odnos do svetovoglasnikov, še vedno nazelen in grob, ter jih v vsiljenosti, suh in hlad. Muzikalno je zanesljiva in je na pr. Bachovo arijo, Lajovicovo Bujni vetrovi in Gounoda arijo iz opere »Romeo in Julija« lepo predaval.

Jasna Silfigo je s prijetnim, dobro postavljenim glasom zveljavila arijo iz opere »Herkules« ter dve pesmi, paziti pa bi morala na glasilce pri začetnih tonih ter na razumljivost teksta.

Dobro razpoloženi Zivko Avgust je imel posebno v Händlovem »Lange lepe monate«. Glas se mu vidno širi in pridobiva na sigurnosti nastanka, ni pa še gosposod nad dihom in brezhilno intonacijo, kar je zmanjšalo vrednost njegove interpretacije pretežno Josejeve arije iz opere »Carmen«.

Spremljavo absolventov je zanesljivo oskrbel prof. Sivic, ostala pevača sta dobro spremljali prof. Nada Oman — Verbičeva in Helena Hren-Sternova.

Dr. Danilo Svava

Občinski praznik v Gabru

V Gabru so v sredo proslavljali tudi svoj občinski praznik. Za to praznik so si izbrali dan, ko so partizani in domačini iztrili italijanski transportni vlak in uničili del železniške proge. To je bilo pred trinaštmimi leti. Tudi občinski praznik so letos lepo proslavili.

G. K.

Lepa prireditev »DPD Svoboda — Poljane« in Administrativne šole v Ljubljani

Pretekli teden je aglinjo DPD Svoboda — Poljane v Ljubljani priredilo svoj četrti prosvetni večer v dvorani Ivana Cankarja, ki je bil namenjen mladim maršalom Tita. Prosvetni večer je otvoril in sprejeto uvodno besedo predsednik društva tov. Flegar, o liku maršala Tita in njegovih naporih za napredek naših narodov pa je govoril tov. Ajdič. Kulturno-prosvetni program so izvajali dijakine Administrativne šole. Djaki in dijakine te šole so vse priprave prijetno presenetili s svojim programom, ki je obsegal štiri dele: Od upora do svobode — Svoboda Slovenija v slikah s pesmijo in plesom — Naše jadransko morje in Lepo je v naši domovini biti mlad. Pevski dijakovski zbor nam je zelo lepo zapel več pesmi pod vodstvom pevkočke Bogomira Premelca. Posamezni dijaki so peeli v ter-

etu in kvartetu slovenske narodne pesmi, vmes pa je nastopila folklorna skupina, več dijakov pa tudi s solo pesmimi tokami, ki so bile vse lepo izvajene. Posrečeno sta bili podani simbolični sliki s petjem in plesom »Po jezeru, bliz Triglavu« in »Buči, buči morje adrijansko«. Čeprav je bilo za točko program, so vse točke potekale brez vmesnih odmorov. Celotna prireditev je zelo lepo uspešna, tudi v organizacijsko-tehničen oziru. Zasluga za tako lep uspeh gre tudi ravnatelju šole tov. Dragu Črstofo, ki je prireditelji vodil in režiral. — Administrativna šola je že znana po svojih lepih kulturno-prosvetnih prireditvah, ki jih prireja vsako leto ob koncu šolskega leta. Dvornja je bila nato polna in je dolgo ne pomnimo tako lepega obiska.

Direkcija jugoslovanskih železnic — Zagreb

RAZPISUJE

DRUGO JAVNO PONUDBO

za gradnjo železniške proge normalnega tira Savski Marof-Sutla-Kumrovec in regulacijo korita reke Sotle na delu od km — (4+000) do 19+370.

Predračunska vrednost:

a) za progo 314.000.000 dinarjev
b) za regulacijo 334.000.000 dinarjev

Skupno 648.000.000 dinarjev

Druga javna ponudba bo 15. junija 1953 ob 10. uri v Direkciji jugoslovanskih železnic, oddelke za investicije in nadzor, Zagreb, Mihanovičeva ulica šte. 12.

Pogoje in tehnične podatke lahko vidite vsak dan od 8. do 12. ure v oddelku za investicije in nadzor

Direkcije jugoslovanskih železnic, Zagreb, Mihanovičeva ulica šte. 12-1, soba 47.

Rok za popolno izgotovitev navedenih del je predviden za 1. aprila 1956.

»Štirje jezdeci apokalipse«

1. in 2. junija bo v kinu Sloga in letnem kinu Bežigrad Jugoslovanska kinoteka predvajala film ameriškega režiserja Rexa Ingrama »Štirje jezdeci apokalipse«, ki je nastal po enem najbolj znanih romanov španskega pisatelja Blasca Ibaneza, avtorja romanov Kravce arene, Katedrala, Mare nostrum in drugih. V tem filmu bomo po dolgih desetletjih, mislja generacija pa celo prvič, videli slavnega igralca Rudolfa Valentina, ki ga sredi največjih uspehov pobrala smrt. Videli ga bomo v njegovi prvi filmski vlogi, v kateri pa je zaslavljen kot še nihče pred njim. Mogoče bomo tudi sami lahko ugotovili, kje je tisti vzrok njegovega uspeha in to v filmu, ki je tako po tehnični strani resno delo, kot je pomemben tudi po igralski, saj nastopa poleg Valentina tudi znani Wallace Beery.

OB DANAŠNJEM OBČINSKEM PRAZNIKU

Trbovlje po desetih letih

Danes praznuje trboveljska dolina, dolina črnega zlata in visokih tovarniških dimnikov, občinski praznik in spomin na dogodke ob prvem juniju 1924. leta. Takrat so se revolucionarni mladi in stari rudarji uprli fašistični Orjuni, ki je hotela prav v revirjih razviti svoj prapor, da bi s tem pokazala svojo moč. Letošnje praznovanje občinskega praznika bo še posebno slovesno, zato ker bo hkrati tudi proslava desete obletnice osvoboditve. Danes bodo trboveljski rudarji ponovno obudili spomine na leta neizprosne borbe proti izkoriščevalcem in okupatorju, ki ni bila zaman, saj živijo sedaj tudi ljudje v sivih zasavskih dolinah človeka vredno življenje. Spomnili pa se bodo tudi vseh uspehov, ki so jih dosegli v desetih letih življenja v svobodi, domovini. In ti niso majhni! V Trbovljah so v tem času zgradili mnogo modernih stanovanjskih blokov, novo cesto, kulturne domove, vodovode, nova industrijska podjetja in drugo. Poleg tega se je začela v mestu tudi živahna kulturno-prosvetna in športna dejavnost. Eno najpomembnejših industrijskih podjetij v Trbovljah je strojna tovarna, ki izdeluje razne rudarske stroje. Ta se je razvila šele v zadnjih letih in sicer iz bivših centralnih rudarskih delavnic. Po številu zaposlenih je takoj za trboveljskim rudnikom rjavega premoga. Temu mlademu industrijskemu podjetju obetajo vsi še lep razvoj.

Nekaj kilometrov izven središča mesta, na Gaberskem, obratuje od 1952. leta tovarna pohištva »Splošno strojno mišarstvo«, ki je dosegla že vidne uspehe. V razmeroma kratkem času ji je uspelo osvojiti velik del trga v Sloveniji, pa tudi v

ostalih republikah, kjer se še posebno zanimajo za njeno šolsko opremo. Poleg sobnega, kuhinjskega in šolskega pohištva izvršuje podjetje razna dela pri stavbah. Doslej je »Splošno strojno mišarstvo« že precej izpolnilo svoj strojni park in močno povečalo število zaposlenih.

»Mehanika« je tovarna, ki izdeluje finomehanične predmete. Tudi ta je stara šele nekaj let, kljub temu pa je že močno napredovala, saj jo poznajo že daleč po domovini. Njeni izdelki so zelo kvalitetni. Kolektiv želi tovarno še povečati.

V Trbovljah se je po osvoboditvi močno razmahnila kulturno-prosvetna dejavnost. Tu je bilo kulturno življenje živahno že takoj po vojni, še bolj pa se je razvilo, ko so v mestu ustanovili štiri »Svobode«: Svobodo Dobrota, Svobodo Center, Svobodo II. in Svobodo Zasavje. Vsa ta društva imajo več sekcij, ki pridno delajo. V »Svobode« se je vključilo v Trbovljah mnogo delavcev, ki najdejo kljub napornemu delu v rudniku in drugih podjetjih še vedno dovolj časa za kulturno-prosvetno udejstvovanje. Priraditve omenjenih »Svobod« so iz leta v leto bolj kvalitetne. Trboveljčani so tudi prijatelji lepe knjige. To dokazuje velik obisk v Ljudski knjižnici in čitalnici, ki ima danes že lepo število knjig.

»Črna dolina«, kakor so nekoč posmehljivo imenovali Trbovlje, se je tudi na zunaj v zadnjih letih zelo spremenila. To, kar niso mogli narediti v preteklosti v več desetletjih izkoriščevalci, so napravile pridne roke v desetih letih. V Trbovljah so zgradili skoraj skozi vso dolino široko tlakovano cesto, ki je velikega pomena, olupili so posamezna naselja, odstranili razna neprimerna poslopja in drugo. Vzdržali so tudi človeka, ki ni mogel videti vse mogoče in nemogoče stvari, danes pa so tu urejeni nasadi, ki jih tudi ljudje iz drugih krajev občudujejo. Vse drugačno podoba ima tudi Trg revolucije, na katerem stoji mogočen spomenik, delo kiparja Stojana Batiča.

Malokateri kraj je imel v zadnjem poldruhem stoletju tako burno zgodovino kakor Trbovlje. Rudarji, ki so kmalu ob-

čutili zlo kapitalizma, so se začeli boriti proti izkoriščevalcem. Stevilne stavke so se vrstile druga za drugo, ko pa se je začela vojna vihra, so stotine rudarjev zapustile delo in odšle s puškami v rokah v borbo z vero v zmago. To smo pod vodstvom naše Komunistične partije tudi priporili. Da bi ohranili spomin na to podobo, so ustanovili v Trbovljah muzej NOB. Tu je zbranih mnogo slik, ki prikazujejo borbo rudarjev pred in med vojno, razno orožje in vse drugo, kar jasno ponazorjuje borbo zasavskega proletariata za svobodo skozi stoletja. Muzej je urejen v Rudarskem domu in je zaradi grad-

TRBOVLJE

Koncert glasbene šole. Profesorji in učenci Glasbene šole v Trbovljah so pred kratkim priredili koncert v počastitev desete obletnice osvoboditve. Nastopili so violonisti, pevski zbor pod vodstvom Tomaža Ulaže, solisti orkester in drugi. Vse nastopajoče so poslušalci nagradili z dolgočrajnim ploskanjem. Glasbena šola v Trbovljah je dosegla v dosedanjih desetih letih svojega obstoja že lepe uspehe, kar je zaslug tudi ravnatelja tov. Marina.

Uprizorili so »Pepelko«. Ni je dolgo, ko je mladinski gledališče pri »Svobodi II.« v Zgornjih Trbovljah uprizorilo »Pepelko«. Igro so nastudirali dijaki trboveljske gimnazije in dosegli z njo kar lep uspeh, saj so bili gledalci z dosedanjimi predstavami zelo zadovoljni.

Dan pionirjev. Ob rojstnem dnevu maršala Tita so trboveljski pionirji pripravili dan pionirjev. Na obeh ljudskih solah in gimnazijah so imeli lepe slavnosti. V pionirsko organizacijo pa so sprejeli tudi vrsto članov.

Kino tudi v Dobrni. Na Dobrni v Trbovljah so pred kratkim dobili novo kinematografsko aparatur. Za predstave so uredili novo dvorano »Svobode« na Dobrni. Tako imajo v Trbovljah danes že kar štiri kinematografe.

Koncert slepih. Jutri bodo priredili slepi iz Stare Loke v Domu »Svobode II.« v Zgornjih Trbovljah koncert, na katerem bodo sodelovali mešani pevski zbor, solisti in drugi. Upamo, da bo obisk te prireditve na zadovoljvi višini.

Nasadi ob cestah. Kakor lani je tudi letos agilno Olepševalno društvo nasadilo ob glavni cesti vrsto lepoticnih dreves in cvetlic. Pozornost mladoletnih zbujajo tudi vrt pri lekarni, kjer je zasajeno zelo redko planinsko cvetje.

nje novega delavskega doma začasno zaprt.

Na hribih, ki se dvigajo nad Trbovljami, so privlačne planinske postojanke. Kum, Partizanski vrh in Mrzlica so zlasti ob nedeljah polne rudarjev in drugih. Na vseh teh stojijo lepi planinski domovi, ki so jih zgradili v zadnjih letih. Planinsko kočjo na Mrzlici je zgradilo Planinsko društvo v Trbovljah, počitniški dom na Partizanskem vrhu sindikat trboveljskih rudarjev, kočjo na Kumu pa Planinsko društvo »Kum« iz Trbovelj. Vsi ti domovi so opremljeni z električno razsvetljavo in tekočo vodo.

Med zgradbami, ki jih gradijo, je vredno omeniti novi Delavski dom, ki bo dograjen po vsej verjetnosti že prihodnje leto. Medtem ko so imeli v Trbovljah pred vojno le meščansko in dve osnovni šoli, imajo danes že popolno gimnazijo, ki ima občutne težave s pomanjkanjem prostorov. Omenimo naj še industrijsko kovinarsko ter rudarsko in obrtno šolo.

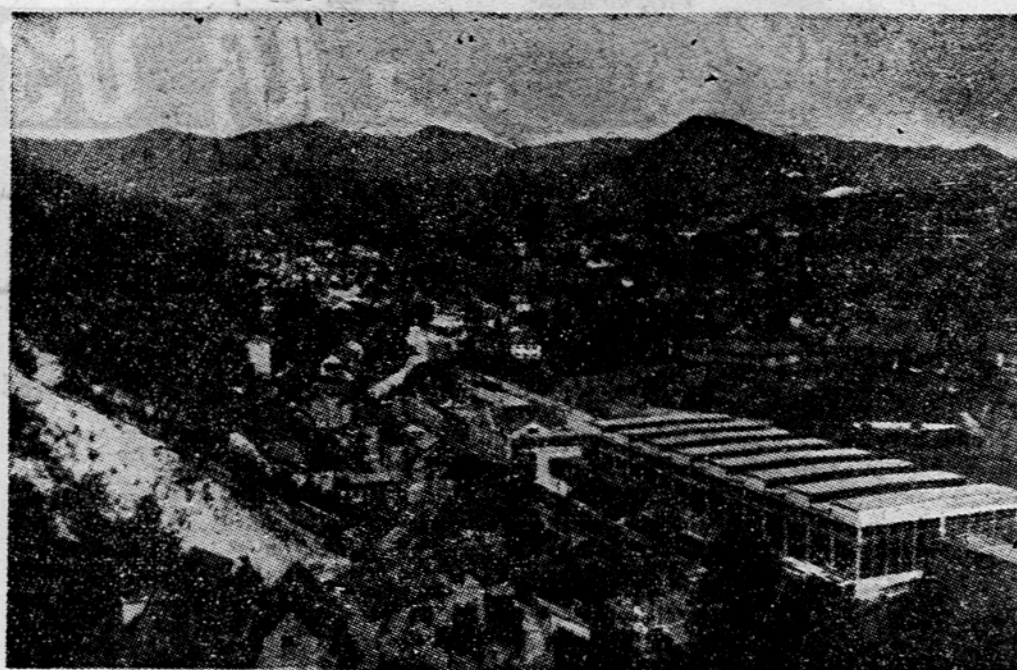
Vzporedno z vsem drugim so se v Trbovljah lepo razvila tudi športna društva. Med temi je najmočnejše ŠD Rudar, ki šteje skoraj 1000 članov. To društvo si je pred leti zgradilo ob rudarski cesti lep stadion z nogometnim, košarkarskim igriščem in igriščem za mali roket. Tu stoji tudi prostorni športni dom. Precej aktivnih članov imajo tudi ŠD »Svoboda« in Dobrna ter telesno vzgojno društvo »Partizani«.

Tako živijo in delajo danes trboveljski rudarji. Zadnje desetletje je zanje še posebno pomembno. Sedaj, v novf domovini se jim ni treba več boriti za skorjico kruha z izkoriščevalci, kajti danes si krojijo svojo usodo sami.

Jano Koprive

Delo tabornikov v Domžalah

Taborniška družina v Domžalah šteje okrog 60 članov, večina dijakov gimnazije, med katerimi je zanimanje za tabornišvo kar precejšnje. Letos so priredili že več uspešnih akcij. Med drugim so v začetku maja že tabornili v Ankaranu, udeležili pa so se tudi prvega zleta gorenskega tabornikov v Kranju. V letošnjih počitnicah bodo tabornili v Bohinju in v bližini Domžal. Propagandni tabor bodo priredili tudi v počastitev desete obletnice osvoboditve.

Pogled na Trbovlje, v ospredju strojne tovarne

Mladinske konference v Kranju

Pred kratkim se je sestala šolska komisija pri OK LMS za Gorenjsko in sklenila, da skliče šolski posvetovalni na Jesenicah in v Kranju. Obe posvetovalni sta dobro uspeli. Razpravljal so predvsem o družbenem upravljanju v šolstvu, o šolskih in razrednih skupnostih učencev in o vlogi mladinske organizacije na šolah. Sklenili so tudi, da bodo v vseh šolah še pred koncem šolskega leta izvolili novo vodstvo, ki bo vodilo delo organizacije LM v bodočem šolskem letu. Trenutno

pripravlja omenjena komisija seminar za šolska vodstva, ki ga bodo izvedli tik pred začetkom novega šolskega leta.

Sklepe, ki so jih sprejeli na posvetovalnih uspešno izvajajo. Tako je bila pred kratkim mladinska konferenca na vajenski šoli oblačinske stroke v Kranju, kjer se je pokazalo, da se mlade vajenke in vajenci mnogo bolj odločno zavzemajo za svoje pravice. Ugotovili so tudi, da privatniki vajencem sploh ne dajejo letnega dopusta, njihove delovni časi pa traja čisto deset in celo več ur na dan. Sklenili so, da se bo mladinsko vodstvo pozanimalo za delovne pogoje slehernega vajenca in skušalo s pomočjo ostalih organov izboljšati stanje. Na konferenci so se pomenili tudi o raznih drugih zadevah.

Nič manj pomembna ni bila mladinska konferenca na gimnaziji v Kranju. Poročilo je vsebovalo predvsem oceno politično-vzgojnega dela, ki je pokazala, da je bil v tem dosežen zelo velik napredek. Vodstvo LM na šoli je namreč prirejalo razgovore z mladino po posameznih razredih, na katerih so se menili o vseh tekočih političnih zadevah doma in v svetu. Tu se je pokazalo, da se mladina zanima za družbena vprašanja in stremlja za tem, da

jih čimprej spozna. Tudi za celoten kolektiv šole so pripravili več predavanj o komunah ter raznih drugih političnih in družbenih zadevah.

Na konferenci so posvetili posebno skrb družbenemu upravljanju v šolstvu in nalogam mladine v zvezi s tem. Izvolili so svojega zastopnika v šolski svet in zastopnika v komisijo za podeljevanje štipendij. Obravnavali so tudi delo poedinih sekcij, med katerimi so najaktivnejše dramska, filmska, športna in prirodoslovna. Ob koncu so podelili najboljšim članom LM knjižne nagrade in izvolili novo šolsko vodstvo.

»Dan učiteljskih« v Tolminu

Dijaki tolimskega učiteljskega so si izbrali 28. maj za svoj dan. Letos so ga povežali s proslavo desete obletnice osvoboditve. Na predvečer so uprizorili Kranjsko igro »Direktor Campa« v režiji in inscenaciji režiserja gledališča za Slov. Primorje tov. Srečka Tiča. Vsa prizadevanja in trud, ki so ga vložili v igro je bil poplačan, kajti uprizoritev je v celoti uspela. Občinstvo, ki je dvorano skoraj popolnoma zasedlo je bilo s predstavo zadovoljno in ni štedilo za aplavzom.

Naslednji dan so imeli dijaki slavnostno zborovanje, na katerem so sprejeli v mladinsko organizacijo nove člane. Po zborovanju so položili venec na grobove padlih borcev. Popoldne pa so priredili še razne športne prireditve.

-Ka

„Savinja“

LESNA INDUSTRIJA, CELJE

Telefon 26-10 in 22-77

Če želite lepo urediti prostore, v katerih živite in delate, se obrnite na nas. Nudimo Vam družinske spalnice vseh vrst furnirja, spalnice iz mehkega lesa, kuhinjske opreme, kabinete, kavče, otomane, trodelne žimnice, vložke za postelje. Zadovoljni boste z našim solidnim delom in nizkimi cenami. Opravljamo po želji vsa mizarska in tapetniška dela.

„SAVINJA“ LESNA INDUSTRIJA, CELJE

odkupuje tudi vse vrste mehkega in trdega rezanega lesa

Meriméejeva „La Guzla“

SVICARSKI INŽENIR JE
URESNICIL ZAMISEL
JULESA VERNA

SVETLOBNI TOP

Ob stoletnici smrti poljskega pesnika Adama Mickiewicza se spominjamo ene od znamenitih literarnih mistifikacij, ki ji je nasledel tudi Puškin

Pred sto leti je umrl poljski pesnik Adam Mickiewicz. Ob- letnica nudi priložnost za spomin na skoraj pozabljeni, toda zanimivo stran njegovega življenja. Ob koncu dvajsetih let pre- teklega stoletja je bil Mickiewicz žrtev literarne prevare, kateri je nasledel tudi njegov prijatelj Puškin.

DROBNE

Danes, ko se človek za- nima za vse, se izračuna- tudi, kateri narod govori najhitreje. Tako so ugotovi- li, da izgovori Francoz povprečno 350 zlogov na minuto, Japonec 310, Ne- mee 226, Angličan 220. Seveda so ti računi le povprečni, ker nekateri pozamezniki govorijo hitreje, drugi po- sljeje. Najbolj počasni pa govorci prebivalci otokov filipina oceana. T izgovore v eni minuti le govorijo 60 zlogov.

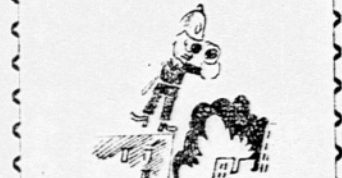
Gospodinja v Greenfel- du v Angliji so debelo no- gadele, ko so nekega ju- tra odprle plinsko pipico, da bi skuhalo zajtrk, pa je namesto plina brizgnila iz plinske cevi mrzla voda. Ugotovili so, da je bil pli- novod zaradi eksplozije vo- dovodnih cevi poplavljen tako, da je voda pridrla v plinovod in iz njega potis- nala plin.

Francozinja Mary Marvin, ki ima štiri letalske di- plome, je pred kratkim slavila svoj osemdeseti rojstni dan. Mary Marvin je bila doslej dvajsetkrat rekorderka v smučanju, dr- sanju, vožnji na »bobu« itd. Bavila se je tudi z jadral- stvom in streljanjem, kjer je dobila tudi posebno me- daljo za streljanje iz voja- ške puške. V zračne višave se je vzpela prvič z balo- nom, nato z zrakoplovom in hidroavionom. Se danes lahko klub svoji visoki starosti sigurno vodi letalo, pa tudi lokomotivo.

Na trinajstih najprome- tnejših križiščih v Chicagu bodo postavili svetlobne prometne naprave na stre- še nebotičnikov. Te sve- tlobne naprave bodo upra- vljali prometni stražarji, ki bodo z zvišenega prostora imeli pregled prometa na mnogo širšem prostoru in bodo tako preprečili zat- ranje vozil in lahko pravo- časno regulirali gibanje vozil, da se bo promet hi- traje razvijal.

Fordove tovarne avtomobi- lov v Veliki Britaniji bodo dale v prodajo var- nostne pasove za avtomobi- liste, ki so podobni pasu- vom, ki jih uporabljajo v letalstvu. Ti pasovi bodo preprečili, da bi sefer in potnik pri morebitnem trčenju ali nevarnem zaviranju zleteli iz avtomobi- la.

New York, z osmimi milijoni prebivalcev, ima ne- kaj ulic, kjer se promet skoro ne da več obvladati. Na teh ulicah namerava občina zgraditi premikajoči se trak, po katerem bi se v obe smeri pomikali peš- ci. Prvi toboogan za pešce bodo zgradili med Hudo- novim predorom in želez- niško postajo Erie. Stroški bodo znašali okrog štiri milijone dolarjev, na pre- mikajočem se traku pa se bo lahko vozilo 11.000 ljudi na uro s hitrostjo 24 km.

ZANIMIVOSTI

Leta 1827 je v Parizu izšla knjizica z naslovom »La Guzla«

n s podnaslovom »Zbirka ilir- skih pesmi, nabranih v Dalma- ciji, Bosni, Hrvatski in Herce- govini«. Njen nepodpisani avtor je bil znameniti francoski pisa- telj Prosper Merimée. Toda od 28 pesmi v Meriméejevi knjizici so le tri v zvezi z jugoslovansko ljudsko poezijo, vse druge pa so sad pisateljeve romantične do- mišljije. Ena od treh omenjenih pesmi je slavna »Hasanaginica«, ki je navdušila tudi Goetheja in Walterja Scotta. Toda tudi pri tej se je zanašal Merimée na tuje prevode, ker srbohrvat- skega jezika ni znal in na ju- goslovanskih tleh nikoli ni bil. Duhovno radovedni talentirani romantik Merimée je v svoji mladosti rad »potoval« po tujih deželah v svoji domišljiji. Take vrste je bilo tudi njegovo po- tovanje po naših krajih. Bralcem knjige »Guzla« se je Merimée predstavil kot anonimni pisec, ki je za časa svojega potovanja po teh krajih spoznal šestdeset- letnega guslarja Hiacinta Ma- glanovića in si zapisal njegove pesmi. V tekstu o guslarju Ma- glanoviću piše Merimée o svo- jem beograjskem prijatelju, »spoštovanem vojvodi Nikoli«, ki ga nikoli ni bilo. In o obisku Beograda, Sinja, Zadra, Livna in drugih krajev, kjer ni bil.

Bolje pozno, kot sploh nikoli je dejal stošest let stari Seraphin Pruvost iz Siracourta v bližini Calaisa, ko so mu pripeli vojaški križec za njegove junaške zasluge v francosko-pruski vojni leta 1870. Trdoživni bojevnik, ki je dobil priznanje po dobrih osemdesetih letih, je uradno listino o odklovanju prebral še brez nasmeha.

Živa enciklopedija

v chikaškem muzeju industrije in znanosti

Muzej industrije in znanosti v Chicagu je prava živa znan- stvena enciklopedija, ki razka- zuje mladim in starim na zani- miv in poučen način vsega, česar smo dosegli v tehniki in umetnosti.

Hočete vedeti kako kopljejo premog? Stopiti morate samo v klet muzeja, kjer je urejen pravcati rudnik z vsemi vrta- lnišimi stroji, premogovnimi vo- zički in resničnimi rudarji, ki vam razložijo postopek pridobi- vanja rudnin.

Ce zanima embriologija, si v drugem nadstropju muzeja lahko ogledate obširno razstavo, ki prikazuje človeško življenje od prvih začetkov, ko dobiva šele obliko, tja do popolnega razvoja tik pred rojstvom. Ta oddelek ima vedno največ obi-

Filatelija šolski predmet

V Münstru v Nemčiji so v le- tošnjem šolskem letu uvedli na višjih šolah kot nov predmet filatelijo. Predavajo priznani fi- latelisti o zgodovini nemške poštne znamke. To pa ni prvi pokus uvajanja filatelije kot učnega predmeta na šoli. V Nürnbergu imajo na podobnih šolah že dve leti filatelijo kot redni učni predmet.

Ko sta Mickiewicz in Puškin brala »Guzlo«, sta pač verjela, da je pristna. Mickiewicz je prevedel v poljščino pesem »Morlak v Benetkah«. Puškin pa je prebral kar enajst pesmi iz Meriméejeve knjige. Njegov ciklus »Pesmi zahodnih Slova- nov«, ki je izšel leta 1835, se v glavnem opira na Meriméejeve besedila, razen dveh, ki ju je vzel iz Vukove zbirke srbskih narod- nih pesmi.

Oba, Mickiewicz in Puškin sta pozneje zvedela, da sta nasleda mistifikaciji 24-letnega Franco- za. V tridesetih in štiridesetih letih preteklega stoletja se je Mickiewicz bolje spoznal z ju- goslovanskimi narodi in njihovi kulturnimi dosežki, tako, da ni mogel več zaiti na napačo pot. Tudi Puškin je začel sumiti v pristnost »Guzle« kmalu potem, ko je prevedel onih enajst pesmi. Po svojem prija- telju Soboljevskemu, ki je dolgo

Posledice atomskih poskusov

Profesor univerze Yale dok- tor Franklin Hutchinson je te dni izjavil, da je ameriška ko- misija za atomsko energijo dala netočne podatke o posledicah poskusnih atomskih eksplozij.

Hutchinson, ki predava atomsko fiziko, je ovrgel trditve atom- ske komisije, da žarčenje nima genetičnih posledic. Izjavil je, da se bodo posledice radioakti- vnih padavin zaradi atomskih eksplozij pokazale v daljši pri- hodnosti. V pokrajinah, kjer se bili atomski poskusi se je po- mareu t. l. rodilo več kot tisoč otrok s napakami, ki so posledice atomskih eksplozij v pre- tekli pomladi. Dodal je, da na- pake niso posebno vidne, lahko pa povzročijo razne defekte, kot je na pr. gluhost.

Nekaj doživljajev starega psihiatra

Razum zmaguje nad blaznostjo

Psihatrija v današnjem smislu se je začela razvijati malo več kot pred sto leti in je ta kratka doba zdostovala, da se je povzpela do ene najbolj širokih in najzanimivejših ved. Nekdaj je bil ves svet prepričan, da so umobolni ljudje ob- sedeni od hudiča in še konec 18. stoletja so umobolne zapirali in vklepali v temnih kletih, v katere bi se človek sramoval zapirati divje živali. Se leta 1818 je pionir psihiatrije Esquirol poročal francoskemu notranjemu ministrstvu, da živijo umobol- ni v takih razmerah, v katerih bi postal najpametnejši po- preč nor kot pa norec pameten. Willis, Reil, Langermann in drugi pionirji psihiatrije so zahtevali, da je treba ravnati z duševno bolnimi tako kot z otroki, pravilno vzgojno in nikdar okrutno.

Vse nazore in zahteve prvih psihiatrov potrjuje zdaj med drugimi tudi prof. dr. Donald A. Laird, ki je zdaj ravnatelj inštituta za psihologijo neke ameriške univerze, a je bil prej skoraj četrto stoletja zdravnik v raznih umobolnicah. V obširni knjigi je opisal svoje doživlja- je, ki dokazujejo, da se da s pravilnim ravnanjem ukrotiti

in pomiriti tudi najnevarnejše blazneže. Tako piše doktor Laird, da je nekoč na hodniku tretjega nadstropja zavoda, v kate- rem je služboval, naletel na nekega svojega pacien- ta, ki je odprl slučajno neza- klenjena vrata balkona ter de- jal: »Tako, zdaj bom pa skočil na cesto!« — Dr. Laird ni pri- skočil, da bi ga zadržal, temveč se je nasmejati, rekoč: »Kaj ste pozabili, da ste najmočnejši mož v naši deželi? Iz tretjega nadstropja lahko skoči na cesto vsak slabši, vi pa lahko svojo moč dokazate drugače. Pojdite z menoj pred hišo, potem pa skočite od tam navzgor na bal- kon tretjega nadstropja.«

Bolnik je bil s tem predlogom zelo zadovoljen in mirno je od- šel za svojim zdravnikom. Nekega dne je dr. Laird čakal na tležišču pri vratih, čakal je na pacienta, ki je bil s tem predlogom zelo zadovoljen in mirno je od- šel za svojim zdravnikom. Nekega dne je dr. Laird čakal na tležišču pri vratih, čakal je na pacienta, ki je bil s tem predlogom zelo zadovoljen in mirno je od- šel za svojim zdravnikom.

V nekem drugem oddelku vi- dijo obiskovalci muzeja kakšno je bilo življenje pred pol sto- letja. Tu je namreč popolna rekonstrukcija ceste iz one do- be, na kateri se sprehajajo ljudje oblečeni v obleke iz te- danje dobe. Tudi ta oddelk šteje zaradi svoje zanimivosti vedno visoko število obiskoval- cev. Svoje prstne je moderna kme- tija, ki se nahaja na vrtu mu- zeja. Opremljena je tako sijaj- no, da ima na drevju celo pojo- če ptice in resnične krave v stajah. Po vsem naštetem se niti ne moremo tudi, da se v tem muzeju, ki je resnična živa en- ciklopedija, ustavljajo obisko- valci po več ur skupaj, kar je vsekakor težko doseči v drugih muzejih.

temveč je moža pomiriti takole: »Res je, elektriziral sem vas, a to je bilo po pomoti, kar zelo obžalujem. Stopite z menoj k policistu tamle na vogalu, da se ta moja pomota ugotovi in kaz- nuje.« — Blaznež je bil s tem zadovoljen, policist pa je situacijo takoj razumel ter je oba s službenim avtomobilom odpel- jal v umobolnico.

V neko radijsko oddajo po- staja je prišel močan mož z večjim sveženjem pod pazduho. Sveženj je razvil na najbližji mizi in v njem je bila — bom- ba. »To hišo poženev v zrak, če mi ne dovolite, da po radiu govorim vsemu svetu o njego- vem brezbožnem početju ter mu ne dam navodil za pot do sprave in miru!« je obiskovalec zelo energično naglasil.

Prestrašeni uslužbenci postaja mu seveda niso branili stopiti pred najbližji mikrofon, ki je k sreči ni bil vključen. Blaz- než je pred mikrofonom nekaj časa vneto govoril, a še preden je končal, je prišel dr. Laird, ki so ga med govorom blazneža poklicali. Ko je blaznež svoj govor končal, mu je dr. Laird čestital, potem pa priporočil, naj gre z njim v najbližji park, kjer je zbrana že večja množica, da bi poslušala govor ne- kega brezbožneža. »Samo vi lahko zavrnete in pobijete to škodljivo propagando!« — Blaz- než je bil s tem predlogom ze- lo zadovoljen in celo počaščen, ter se je dal mirno odpeljati. Svojo bombo je pustil kar na mizi radijske postaje.

Se več podobnih primerov dokazuje, da so imeli popolno- ma prav pionirji psihiatrije, ko so od zdravnikov v umobolni- cah zahtevali: »Z možato častit- ljivostjo in dostojanstvom, s srčno dobroto in dobrohotnostjo ter s preudarnim upošteva- njem velikih razlik in mej dveh svetov je treba ravnati in občeati z umobolnimi!«

Kaviar simbol starega režima

Zena sovjetskega veleposla- nika v Franciji gospa Vinogra- dova je prepovedala, da bi v ruskem standu v Palais de Chaillot ob prazniku »Nuit des Ambassades« servirali kaviar. »Nočem, da bi moja dežela predstavljala jed, ki spominja na petrograjske nočne orgije. Bilo bi prav tako, kakor če bi Francijo predstavljale samo no- gavice in parfumi.« je dejala sovjetska ambasadorica.

KOVINSKO PODJETJE »UNITAS«

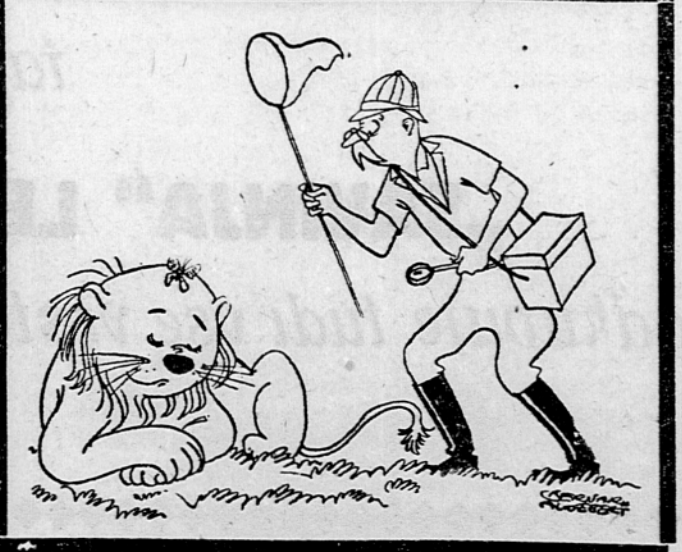
Ljubljana, Celovška 224 sprejme takoj: obratnega električarja, orodne ključavničarje, strojne ključavničarje, livarje, kovinobruse in navadne delavce za pri- čutiv.

RADIO LJUBLJANA

razpisuje šest mest za tonovske, ozir. obratne tehnike za šibki tok.

Pogoji: konična sred- nja tehniška šola z zaključnim izpitom in izpolnjena vojaška obveznost.

Prednost imajo kandida- ti v večletno prakso v radiotehniko, visoki ali nizki frekvenci in tisti, ki imajo smisel za glasbo in dramsko umetnost. — Plača po predpisih zavo- da Radia Ljubljana. — Kandidati naj vložijo do 15. junija 1955 prošnje na naslov: Radio Ljub- ljana, Tehnični sektor, Ljubljana, Tavčarjeva 17

Indijanske zgodbe
F. COOPRA

-STEZOSLEDEC- Riše MIKI MUSTER

34. Ko je stopil na suho, ga je Natty obsel z očitki, da se je s strelom po nepotrebnem izpostavil nevarnosti. Indijane pa je odgovoril ponosno: »Velika Kača je Mohikane in v boju zmaga misli samo na sovržnika.« Potem se je še enkrat vrnil v vodo in ni odnehal prej, dokler ni kljub divjemu streljanju Minog vzel skalpa sovržniku, ki ga je bil prej ustrelil.

35. Ko se je vrnil, so se posvetovali in sklenili, da potakajo do teme, se potlej kakor koli polastijo druge čolna in z vso naglico odplujejo, ne glede na nevarnost. Ko se je stemnilo, sta odšla Jasper in Velika Kača na delo. S seboj sta vzela le nož in sekiro. Preplavalata sta globoko vodo, ko pa sta zabredla k čerem, se je z druge strani pojavila temna površina postava.

36. Mingi so imeli očividno isti namen in bilo je jasno, da čolna ne bosta dobila zlepa. »Velika Kača bo pokazal, kaj zmore zvižaja,« je šepnil Delavar in pomignil Jasperu, naj ostane zadaj, sam pa se je mirno približal sovržniku. »Hugh,« je zaklical Mingo, »tukaj je čoln; ali ni nikogar, da bi pomagal? Pridi bliže, da ga postaviva na vodo!« je velel prišlecu.

ŠE NEKAJ... S

Smrtina nesreča pri Šoštanju

Na progovnega delavca Alojza Hudovernika iz Velenja, ki so pri delu na železniški progi v Šoštanju padle z voza železniškega tračnice. Umrli je pri prelomu hrbtnice in druge hude notranje poškodbe. Kmalu po prevozu v bolnišnico je podlegel poškodbam.

Uboj v Jurkloštru

Poestnik Jožeta Povaleja iz Laziš pri Jurkloštru je zvečer pred pošto v Jurkloštru napadla skupina fantov. Eden izmed njih ga je udaril kolom po glavi in mu prebil lobanjo. Povalej je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl.

Nepošten Inkasent

39-letni Ivan Antolovič je bil od meseca januarja 1954 uslužben pri stanovanjski upravi MLO Celje. Pobiral je najemnino od stanovalcev zgradb, ki so pod upravo LOMO Celje. Blagajničarki bi moral vsak dan sprosti poročila o pobranih zneskih česar pa ni storil.

Prodamo cca. 600 tekočih metrov poljskih tračnic
in 4 vagončke za tir 0,76 m.

Informacije pri »SLOVENIJA LES«, Ljubljana, Titova 1-A

»JELOVICA«, medzadružni lesni kombinat —
ŠKOFJA LOKA

PRODA NASLEDNJE STROJE:

POLNOJARMENIK »PINKEY« 400 mm,
CEPILNI JARMENIK »ESTERER«,
»OALSIVRA« OXIHED
STROJ ZA ROGLIČKANJE »STUP« — ILIDJA,
ELEKTROMOTOR »ELIN« 69,8 KW (DM 4),
ELEKTROMOTOR »VILIMO MUSIPARKE« 42 KW,
CENTRIFUGALNA VODNA ČRPALKA
»SCHUCKERT«,
CENTRIFUGALNA VODNA ČRPALKA
»GARWENSWERKE«,
CENTRIFUGALNA VODNA ČRPALKA
»AEG UNION«,
CENTRIFUGALNA VODNA ČRPALKA
»GARWENSWERKE«.

Poleg navedenih strojev je na prodaj še večje število manjših lesno obdelovalnih strojev in rezervnih delov. Ogled možen vsak dan — razen nedelje — od 7. do 14. ure.

DNEVNE VESTI

KOLEDAR

ŠKOFJA LOKA, 1. junija: Radovan.
CETRETEK, 2. junija: Velimir.

Tega dne leta 1944 je 700 Nemcev in domobrancev iz Rakete napadlo enote Notranjskega odreda. V borbi na Slivnici nad Cerkljo so partizani odbili nemški napad ter sovržniku prizadelo hude izgube.

Dne 2. junija so fašisti ustrelili v Gromozni jami v Ljubljani kot talca velikega rodoljuba in enega izmed voditeljev narodnoosvobodilnega gibanja dr. Aleja Stanovnika.

Na ljubljanski Univerzi je bil diplomiran za inženirja kemije Čestek Boris. Čestitamo kolegi.

Nameste svetila na grob svojega avtorja Josipina Watzak daruje Rdečemu križu 24 Talcev 1000 din Eleonora Watzak.

Ogleda št. IV. republiške razstave umetnosti fotografije in ja-kopčevem paviljonu. Razstavljajo najboljši slovenski fotomaterijali.

V četrtki, petek in soboto, dne 2., 3. in 4. junija, bodo brez električne energije od 5. do približno 18. ure območja naslednjih transformatorskih postaj: Lukovica (pod Donžaloh), Kranjska, Blagovica, Zlato polje, Smartno (v Truhinju), Laze in Podhrucka. V primeru slabšega vremena se popravila preložijo.

Gospodinjke pomočnice v četrtki, dne 2. VI. t. l., bo ob 8. uri zvečer sindikalni masovni sestanek v prostornih terenskih pisarnah na Gosposki 8.

V Skopljani pri Novem mestu bo konjski, zvinjski, svinjski in kravarski sejem v soboto, dne 4. junija 1953, kar je 5. junij v našem letu bo zvečer sejen en dan popreje. — Kupci in prodajalci vabljene.

KOLEDAR

ŠKOFJA LOKA, 1. junija: Radovan.
CETRETEK, 2. junija: Velimir.

Tega dne leta 1944 je 700 Nemcev in domobrancev iz Rakete napadlo enote Notranjskega odreda. V borbi na Slivnici nad Cerkljo so partizani odbili nemški napad ter sovržniku prizadelo hude izgube.

Dne 2. junija so fašisti ustrelili v Gromozni jami v Ljubljani kot talca velikega rodoljuba in enega izmed voditeljev narodnoosvobodilnega gibanja dr. Aleja Stanovnika.

Na ljubljanski Univerzi je bil diplomiran za inženirja kemije Čestek Boris. Čestitamo kolegi.

Nameste svetila na grob svojega avtorja Josipina Watzak daruje Rdečemu križu 24 Talcev 1000 din Eleonora Watzak.

Ogleda št. IV. republiške razstave umetnosti fotografije in ja-kopčevem paviljonu. Razstavljajo najboljši slovenski fotomaterijali.

V četrtki, petek in soboto, dne 2., 3. in 4. junija, bodo brez električne energije od 5. do približno 18. ure območja naslednjih transformatorskih postaj: Lukovica (pod Donžaloh), Kranjska, Blagovica, Zlato polje, Smartno (v Truhinju), Laze in Podhrucka. V primeru slabšega vremena se popravila preložijo.

Gospodinjke pomočnice v četrtki, dne 2. VI. t. l., bo ob 8. uri zvečer sindikalni masovni sestanek v prostornih terenskih pisarnah na Gosposki 8.

V Skopljani pri Novem mestu bo konjski, zvinjski, svinjski in kravarski sejem v soboto, dne 4. junija 1953, kar je 5. junij v našem letu bo zvečer sejen en dan popreje. — Kupci in prodajalci vabljene.

PUTNIK SLOVENIJA IN
MESTNA HRANILNICA
LJUBLJANSKA

sta uvedla

turistično hranilno službo. Vsakdo, ki varčuje za svoj letni dopust ali za izlet in potovanje ter vlaga pri Putniku Slovenija ali pri Mestni hranilnici ljubljanske, se mu bodo ti prihranki obrestovali z 10%. Vsa pojasnila dobite pri Mestni hranilnici ljubljanske ali pri vseh poslovalnicah Putnika Slovenija, kjer zahtevate zadavne prospekte.

Gospodinja, za čiščenje v kuhinji, zahtevaj v trgovini odlični

CISTILNI PRAŠEK VERA

GLEDALISCA

DRAMA — LJUBLJANA

Sreda, 1. junija ob 20: Matkovci: Na koncu poti. Abonana C. Cetret, 2. junija ob 20: Matkovci: Na koncu poti. Abonana H. Petek, 3. junija zaprti

Sobota, 4. junija ob 20: Galsworthy: Okna. Premiera. Izven. Nedelja, 5. junija ob 20: Galsworthy: Okna. Izven.

Zadnja premiera letošnje sezone v ljubljanski Drami bo gledališko delo angleškega pisatelja Johna Galsworthyja »Okna«. John Galsworthy je znan slovenskim bralcem po romanu »Saga o Forsythu« in »Temni cvet«. V prevodu Otona Zupančiča, v Gradinskem prevodu »Moderna komedija«. Komedija »Okna« je že peto dramatsko delo Galsworthyja, ki ga uprizorja ljublj. Drama, režiserji in scenarji jo postavljajo na oder arh. Molka. Igrajo: Majda Potokarjeva, Edvard Gregorin, Elvira Kraljeva, Vika Gribova, Drago Makuc, Mita Katičeva, Pavla Kovič, Jurij Souček, Dušan Skedi. Komedijo je poslovenil Janko Moder.

OPERA

Sreda, 1. junija ob 20: Smetana: Prodana nevesta. Abonana red U. Cetret, 2. junija ob 20: Verdi: Ples v maskah. Zaključena predstava za LMS.

Petek, 3. junija ob 15:30: Smetana: Prodana nevesta. Abonana red Petek popoldanski

Sobota, 4. junija ob 20: Smetana: Prodana nevesta. Izven in za podeljenje.

Nedelja, 5. junija ob 20: Gounod: Faust. Izven in za podeljenje.

MESTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Gledališka pasaja

Sreda, 1. junija ob 20: Plaut, Dvojčka. Abonana red Sreda. — Vstopnice so v prodaji.

Cetret, 2. junija ob 20: Plaut, Dvojčka. Abonana red Cetret. Vstopnice so tudi v prodaji.

Petek, 3. junija ob 20: Igor Torkar: Pisana zoga. Abonana LMS. Sobota, 4. junija ob 20: Plaut, Dvojčka. Izven.

Nedelja, 5. junija ob 20: Igor Torkar: Pisana zoga. Izven.

SENTJAKOBSKO

GLEDALISCE LJUBLJANA

Mestni dom

Sobota, 4. junija ob 20: Bitenc: »Ugasle luči«, drama, red B. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 5. junija ob 16: Bitenc: »Ugasle luči«, drama, izven, zadnja.

Ob 20. Schiller-Zupančič: »Marija Stuart«, tragedija, izven, gostovanje Mihaela Saričeve.

V soboto, 4. junija, zvečer ob 20 bo za red B večerna uprizoritev Bitencove »Ugasle luči«, ki je pri vseh dosedanjih predstavah dosegla lep uspeh in so jo gledalci zelo lepo sprejeli.

V nedeljo 5. junija, ob 16 popoldne bo zadnja uprizoritev Bitencove »Ugasle luči«.

V nedeljo 5. junija, zvečer ob 20 pa bo večerna uprizoritev Schillerjeve tragedije »Marija Stuart«. Prodaja vstopnic v Mestnem domu od petka dalje, rezerviranje tel. št. 32-860.

MESTNO GLEDALIŠČE

CELJE

Sreda, 1. junija ob 18: Forster: Sivec. Gostovanje v Ljubljani.

Cetret, 2. junija ob 20: Mikeln: Dež v pomladni noči. Abonana red Cetret in izven.

Petek, 3. junija ob 15: Mikeln: Dež v pomladni noči. I. II. II. solski abonana.

Sobota, 4. junija ob 20: Javoršek: Kriminalna zgodba, abonana red sobota (deževij) in izven.

Nedelja, 5. junija ob 15:30 Javoršek: Kriminalna zgodba, abonana red nedelja in izven.

PREDAVANJA

Ljudska univerza v Kranju vabi študente Marka Ajlančiča: Človek in umetnost (5 slikanj). Predavanje bo ob 19.30 v fizikalni dvorani I. gimnazije. Vljudo vabljeno!

Ginekološka sekcija SZD priredi 18. sešatek 4. junija t. l. ob 19. uri v mestni dvorani v Kopru.

Dnevni red: 1. prired. dr. I. Pavlič: Rubelarna ambliopija in možnosti profilakse; 2. dr. Rudolf Cikl: Klimaks; 3. asist. dr. Leon Kos: Cervicitis in erozije; 4. dr. Jule Kovačič: Pendlom pri terapiji nosečnih toksikoz; 5. Odhod izpred ljubljanske porodnišnice isti dan ob 14. uri.

Elektrotehniško društvo LRS vabi svoje člane in druge zainteresirane, da se udeležijo posvetovanja o razsvetljavi, ki bo v petek, 3. t. l. v predavalnici Oddelka za rudarstvo in metalurgijo. Tehniški fakulteti (Ljubljana). Abonirane 32. soba št. 5, prireditelj: Prireditev posvetovanja 3. VI. ob 15.30. uri.

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov priredi v četrtki, dne 2. junija t. l., predavanje tov. ing.

Vladimira Sramla z naslovom: »Vstis s potovanja po ameriških gradbiščih«. Predavanje bo ob 20. uri v Fizikalni predavalnici Univerze. — Vabljeno!

Slovensko zdravniško društvo vabi vse tov. zdravnike in medicinske višije semestrov na predavanji: v četrtki, dne 2. junija 1953, ob 19.30 uri bo predaval prof. dr. Ronald Greaves iz Cambridgea o temi: »Krvni derivati in substituti«. — Predavanje bo prevajano v slovensko. — V petek, dne 3. junija 1953, ob 19.30 uri bo predaval dr. Zaveršnik Hubert, asist. Internega oddelka bolnišnice v Celju o temi: »Diferencialna diagnostika hipertenzije«. — Predavanje bo v predavalnici Interne klinike v Ljubljani.

KONCERTI

Abonana za prireditelje III. ljubljanskega festivala. — Interesenti se lahko abonirajo na prireditelje III. ljubljanskega festivala, ki bodo od 1. junija do 14. junija 1953. Abonenti lahko plačajo abonmaji prispevek z 20% popustom normalne vstopnice v ljubljanskem in ljubljanskem območju. Pojasnila in festivalni pisarni, hotel »Turist«, Dalmatinova 15.

V petek, 3. junija, v Kranju koncert Akademike pevskih zborov Tobijski. Na izredni umetniški dogodke opozarjamo. — Vstopnice v knjigarni Simon Jenko.

PRODAMO

osebni avto

znamke »Opel-Adam« v neizpravljenem stanju. —

KUPIMO

10.000 novih ali rabljenih vreč.

Interesenti naj se javijo v upravi podjetja »Ojlarica«, Britof-Kranj.

RADIO

SPORED ZA SREDO

Poročila ob: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.

5.00-6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! Pester glasbeni spored: 5.30 Pregled tiska; 6.35 Igrajo Stjirje tiosarji, pojeta Mija in Stane; 7.10 Jutranji orkestralni spored; 7.30 Gospodinjke nasveti; 7.40-8.00 Zabavna glasba, vmes reklame; 8.00 Radijski kolektor; 8.15 Glasbena medija; 11.15 Soliska ura za njo stopnjo — Niko Kuret; Priporočila o Zlatorogu (ponovitve); 11.45 Mladinski zbori po; 12.00 Kmetijski nasveti; 12.10 Pisan spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi; 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame; 13.00 Zeleni ste — poslušajte!; 13.30 Ura melodij za dobro voljo; 14.30 Iz gledališč: Novice iz nemških gledališč; 14.50 20 minut Chopinovih preludijev; 15.15 Na harmoniko igra Avgust Stanek; 15.30 Soliska ura za višjo stopnjo — a) Zgodba iz gozda — b) Spomini na Francoze v naših krajih (ponovitve); 16.00 Nastopajo zabavni orkestri — vmes ob 16.30-16.40 Modni kotiček; 17.15 Oddaja jugoslovanskih radijskih postaj, Glasba Matetiča-Ronjgova in Papandopula; 17.15-18.00 UKV program: Plesna in zabavna glasba; 18.00 Mednarodna radijska univerza — a) Dr. King: Produktivnost in organizacija znanstvenega raziskovanja — Zaključek del na sestanku za organizacijo zdravstvenega raziskovanja v Naneyju in perspektive na osnovi diskusij na njem — b) Ing. arh. Otto Bartning: Arhitektura in urbanizem. Nemška povojna obnova. Obnovljeni načrti na deželi (Primer: Heilgeland) — c) Prof. dr. Gennes: Splošna medicina — Klinika in laboratorij; 19.30 Poz ure slovenskih samospevov; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave; 20.00 Richard Wagner: Lohengrin — 3. dejanje; 21.10 Lahka glasba; 22.15-22.00 »Jazz-Cocktail«; 22.15-23.00 UKV program; Iz modernega glasbenega sveta; 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba)

ZAHVALE

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob nenadomestljivi izgubi naše nepoznane

ANTONIJE ANDOLSEK

in jo v tako velikem številu sprejeli na njeni zadnji poti, kakor tudi vsem, ki ste njen pretrni grob polirali z venci, naprskali s cvetjem, hvala.

Posebno se zahvaljujemo Trgovskemu podjetju DOM, njegovi upravi, sindikalni podružnici in vsem kolektivom za izredno človekoljubni odnos, ki so ga pokazali do svoje sodelavke v njeni bolezn in ob smrti.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste sprejeli na zadnji poti našega draga očeta

FRANCA JUREBA

Izskrena hvala vsem darovalcem cvetja, pevcem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje.

Litija, 29. maja 1953.

Zalutjoči.

Ob tragični izgubi mojega ljubega moža

LUDVICA ERBER

se vsem, ki ste ga sprejeli v tako obilnem številu na zadnji poti, najiskrenejše zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekan delovnemu kolektivu, pevskemu zboru za ganljivo žalostne in vsem darovalcem prekrasne cvetja.

Zalutjoča žena Minka in ostalo sorodstvo.

Tragično je preminul dolgoletni predsednik industrijske gasilske čete tekstilne tovarne v Prebrodu

JOŽE VOZEL

Dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu! Industrijska gasilska četa tekstilne tovarne v Prebrodu

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminul naš dolgoletni sodelavec

JOŽE VOZEL

ključavničar v tekstilni tovarni Prebrodu

Pogreb nepozabnega tovariša bo 1. junija, ob 16. uri na pokopališču v Prebrodu.

Uprava in sindikalna podružnica tekstilne tovarne v Prebrodu

OBVESTILA

RAZPIS

Po zakonu o oddajanju in izvajanju gradbenih del in pravilniku o postopku pri javni pisarni licitaciji za oddajo gradbenih del razpisuje bolnišnica na Jesenicah

javno licitacijo za izvajanje gradbenih in obrtniških del na stanovanjski zgradbi. Proračunska vsota objekta znaša 14.000.000 din. — Glavni projekt, tehnično poročilo in predračun sta na vpogled pri upravi bolnišnice na Jesenicah od 21. maja 1953. — Javna licitacija bo 11. junija 1953 ob 8. uri zjutraj v prostorni upravi bolnišnice. — Pisarne ponudbe oddajajo najpozneje do 11. junija 1953 do 8. ure zjutraj.

RAZPISI

RAZPIS

Krajni ljudski odbor Kočevje razpisuje mesta več pravnikov in ekonomistov z dovršeno pravno fakulteto, odnosno ekonomsko št. o. p. plača po uredbi o nazivih in plačah uslužbenec državnih organov, dopolnilna plača po uredbi za razpis navedenega delovnega mesta. — Do oktobra 1953 nudimo samostojno stanovanje, v nadalje družinsko. Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve in življenjskega poselitve na Tajništvo OLO Kočevje.

MALI OGLASI

FRIZERJE večjo tudi moške stroke sprejemem. Kompan, Rinske toplice. 9563-1 SLUŽBO iščem, vajena sem gosp. in poljskega dela. Naslov v ogl. odd. 9568-1

KNJIJOVOODJO za obrtno podjetje sprejemem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Sestojeni« 9571-1 KMETIJSKA ZADRUGA Gola, p. Ig. pri ljubljani razpisuje mesto trgovaškega poslovođa ali poslovodkinje. Plača po tarifnem pravilniku. Samostojno stanovanje, pisarniško. Pisarne ponudbe pošljite na gornji naslov. 9568-1 KLUJAVNICARJA ali strojnik, samostojnega, z najmanj desetletno prakso takoj sprejemem. Zglašite se osebno s poslovnimi dokumenti pri upravi podjetja »Sončnica«, Vlr pri Domžalah. 9568-1

TRAKTORISTA — soferja iščem s takojšnjim nastopom. Prednost imajo stanci iz okolice Šk. Loke in Kranja. Kmetijska zadruga, Godeš pri Šk. Loku. 9567-1 ELIZABETA TRBOVLJE v Trbovljah sprejema soferja I. kategorije in soferja II. kategorije. Za soferja je samostojna soba in hrana preskrbljena. V poštevi prejeto samo kandidati, ki so vojašecje prosti ter 10 elektro-montarjev za dela na daljnovodih in montarji in deset navadnih delavcev. Interesenti naj se javijo osebno na upravi podjetja v Trbovljah. Trig. svobod. 9. 9416-1 KMETIJSKA ZADRUGA Ljubija pri Mozirju razpisuje mesto samostojnega knjigovođe (daje). Pogoj: večletna praksa. Plača po dogovoru. Nastop službe 1. junija 1953. 9561-1

DALMATINKA, prednica in kmetijska sukanca v Sinju išče za svoj obrat 2. mojstra ali kmetijsko tehniko-barvarja z daljšo prakso, 2. mojstra tekstilne tehnika z daljšo prakso za oddelek priprave (spul. mašine), kemistiškega, strojnega in elektro-inženirja. Samostojno stanovanje, pisarniško zagotovljeno. Plača po dogovoru. Pisarne ponudbe z oblikanim življenjepisom o dosedanjih zaposlitvah dostavljate »Dalmatinka«, prednica I. to vama konca. Sinj, najkasneje do 1. VII. 1953. 9567-1

ZUNANJE TRGOVINSKO zastopništvo išče inženirja ali komercijaliste z večletno prakso in znanjem angleškega jezika in daktilografije II. razreda za nove poslovalnice v Zagrebu in Ljubljani. Obrnite se na Standard, poštni predal 254, Beograd. 9565-1

BRAMORJE, voluharje, miši in listne uši zajamčeno uničite z list. Prežaljenjem pripravlj. Ljubljana, Woltova 3. 9564-4

ZENSKO KOLO prodam. Dravice, Na Koroski 5. 9569-4

SPORTNI VOZIČEK, lep, skoraj nov, prodam. Frizer, Cankarjevo nabrežje št. 3. 9564-4

RADIO, nemški, svetlosivo predvno blego in sobno kredenco prodam. Prečna 8. 9563-4

PREDSOBNO STENO in zložljiv platenoln pocni prodam. Naslov v ogl. odd. 9565-4

PRODAM malo kromatično harmoniko (32 basov). Ogled: Galetova ulica 31. 9562-4

MOTORSKO KOLO »DKW« 125 cm³ z najmanjšim defektom. Prodaja: Blene Janez, Litija 52. 9562-4

POLJARNI STROJ 3 KS takoj kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »2.500 obratov«. 9562-5

PLETILNE STROJE vseh vrst kupim. Ponudbe z opisom in ceno v oglasni oddelki pod »Poljarni«. 9569-1

Še o komunah na Tolminskem

Na Tolminskem so mnogo razpravljali na sestankih SZDL in zborih volivcev o vlogi bodočih občin - komun, o njihovem pomenu in pristojnostih, kakor tudi o razdelitvi na bodoče teritorialne enote. Za to razpravo je prebivalstvo tega področja pokazalo mnogo zanimanja in dajalo zelo dobre predloge.

Po vsej dosednji obravnavi in zaključkih na zborih volivcev je okrajni iniciativni odbor za formiranje komun in goriške skupnosti komun predlagal odboru za organizacijo ljudske oblasti in uprave LS LRS, naj se na področju sedanje okrajne Tolmin ustanovi 5 komun: v Bovcu, Kobarižu, Cerknem, Idriji in Tolminu.

V Bovško komun bi se vključilo področje sedanje občine Bovec. V začetku razprav o komunah se je pojavil predlog, da bi se občina Bovec vključila v kobarško komun. Ta teza ni pridelila pribojstva prebivalstva, ker je Bovec oddaljen od 20 km od Kobarida, Trenta 43 km, Log pod Mangartom oz. Strmec 36 km itd.

Komuna Kobariž bi obsegala sedanjo občino Kobariž in Begunjski vasi Kamno in Splice, ki spadata k sedanji občini Tolmin. Na tem področju ni bilo posebnih problemov med razpravljanimi, le v vasi Kamno se dolgo niso mogli volivci zediniti, ali naj bi se vključili v komun Kobariž ali Tolmin. Po dolgem času so prebivalci te vasi izvršili anketo in se odločili s 116 glasovi proti 111 za Kobariž.

Idrijska komun bi obsegala področje sedanjih občin: Črni vrh, Idrija in Sp. Idrija ter vasi Sebelje, Otalec, Plužnje, Lazec in Jazno iz dosedanje občine Cerkno.

Cerknjska komun bi zajela področje sedanje občine Cerkno, razen prej navedenih vasi. Ta komun bi bila sicer majhna, štela bi le 4750 prebivalcev. Pri tem je upoštevati, da je Cerkno oddaljeno od Idrije 20 km, posamezne vasi pa še več, tako da se okrajni iniciativni odbor ni mogel odločiti za to, da bi se področje Cerknega vključilo v idrijsko komun, prebivalstvo tega dela pa se je po daljših razpravah odločilo za komun v Cerknem.

Precej več problemov je bilo treba premagati pri razpravi o okrajni iniciativni odbor odločil za predlog, da se formira komun v Tolminu, na področju sedanjih občin: Tolmin, Most na Soči, Grahovo in Trebuša. In sicer zaradi nenehnih menenjskih prebivalstva, kakor tudi volivcev politična aktivna, predvsem v občini Most na Soči.

Ze od vsega začetka razprav o komunah je bila težnja prebival-

stva na Mostu na Soči, da bi se ne vključilo v komun Tolmin, čeprav je popolnoma logično, da je področje Trebuše, Baške grape, Mosta na Soči in občine Tolmin gospodarska celota, dajala so nekateri kralji nekoliko oddaljeni od Tolmina, n. pr. Podbrdo 39 kilometrov, Gor. Trebuša 31 km itd. Na vsak način so prevladovali na Mostu nekoliko lokalistične težnje, prav tako tudi v nekaterih vasi Baške grape, ko so v njihovi času začeli razmišljati o svoji lastni komunji z 2600 prebivalci.

Ker kljub vsem razpravam na področju občine Most na Soči niso mogli priti do zaključka, ali ustanoviti komun v Tolminu, Grahovu in Mostu ali pa vse to področje s Trebušo vnesti v komun v Cerknem, ki bi štela 16.000 prebivalcev in imela skupne površine zemljišča 37.000 ha, so bili na tem področju na zahtevo OLO v Tolminu zbori volivcev prve dni maja v Mostu na Soči v 9 kraji, kjer so se volivci v Lomu, Ponikvah, na Gori in Logarščem odločili za večino glasov za tolminsko komun, v vseh Most na Soči, Idrija ob Bači, Pečine in Slap pa za komun v Mostu. V Cerknem je izmed 41 prisotnih volivcev glasovalo 29 za komun Tolmin, 21 pa za združitev z novogoriško komun. V vasi Most na Soči je bilo na zboru volivcev prisotnih izmed 1070 volivcev dobičnega območja le 85, izmed katerih se je izrazilo za komun na Mostu 36, za združitev s Tolminom jih je glasovalo 20, ostali pa so se glasovanja vzdržali. V občini Trebuša so se volivci dobičnega območja le 85, izmed katerih se je izrazilo za komun na Mostu 36, za združitev s Tolminom jih je glasovalo 20, ostali pa so se glasovanja vzdržali.

Sprito dejstva, da so se volivci občine Most na Soči v Lomu, na Ponikvah in na Gori, občine Grahovo in v Rutu in Hudaljuži ter v občin Trebuša in Tolmin, v celoti izjavili za formiranje ene komun na tem področju s sedežem v Tolminu, je okrajni iniciativni odbor postal ta predlog tudi odboru za organizacijo oblasti in uprave LS LRS. Iniciativni odbor je mnenja, da zahteve prebivalcev vasi Most na Soči, Idrija ob Bači, Slap in Pečine niso utemeljene in da prav tako niso utemeljene želje vasi Grahovo, Podbrdo in Strižke za formiranje komun v Grahovu. Nibče v tej kraji ni dal prepričljivih utemeljenj, zakaj bi se na področju tega predela, ki šteje 14.000 prebivalcev, morale ustanoviti 3

Občinski ljudski odbor v Dragi nam je poslal naslednje pojasnilo: Občinski odborniki v Drag so na nedavni seji OLO odbora opozorili na članek, ki je bil objavljen v 108 številu »Slovenskega poročevalca« z dne 11. maja pod naslovom »Kakšna bo upravna teritorialna razdelitev kočevskega okrajja«, v katerem je navedeno, da so proti združitvi z občino Loški potok prebivalci Drage z nekaterimi občinskimi veljaki. Ker pa se je proti taki združitvi a vseh sestankih SZDL in zborih volivcev izrazilo soglasno celotno prebivalstvo občine Drage, ta trditve ne ustreza resnici. Glede na gornji članek je občinski ljudski odbor prepričan, da se nihče pri tem ni skliceval na kakše zasluge, poudarja pa, da je celotno prebivalstvo občine ponosno na svojo preteklost v času narodno-osvobodilne borbe in po osvoboditvi kakor tudi, da je prav tako kakor tedaj složno tudi danes.

komune in v čem bi bile to za družbo koristnejše.

Najbolj pa govori proti komunam v Mostu na Soči in Grahovu dejstvo, da zagovorniki teh variant niti sami niso enotni v svojih tezah. V Mostu na Soči bi želeli komun skupaj z občino Trebušo in občino Grahovo, medtem ko bi v Grahovem želeli svojo komun v okviru sedanje občine, povečane z deli občine Cerkno in z deli občine Most na Soči. Priporočiti je še treba, da Most na Soči in Grahovo nista večji središči, ampak je v obeh občinah po nekaj vasi večjih, kakor sta Grahovo in Most na Soči, v tem zadnjem kraju pa tudi ni primernih prostorov niti za potrebe sedanje občinskega ljudskega odbora.

K članiku, ki je bil objavljen v »Slov. poročevalcu« dne 7. maja pod naslovom »V bodočem goriškem okraju 12 občin«, pripominjamo, da ni res, da se vodilni aktivni podprti od nekaterih gostilničarjev in bivših trgovcev, prizadeva, da bi bila občina na Mostu.

Takšen zaključek zelo netočno prikazuje dejansko stanje stvari. Res je sicer, da je gostilničar Vuča že na prvem zboru volivcev svojo zahtevo po sedežu komun na Mostu postavil, v imenu ljudstva celotne sedanje občine, za kar seveda ni mogoče pooblastiti in so mu posamezni volivci že na zboru samem to pravično oporekali. Glede vodilnega aktivna v Mostu na Soči pa je resnica ta, da od začetka ni imel enotnega stališča, ali naj se združi občina Most na Soči vključi v tolminsko komun ali pa naj ostane komun na Mostu, medtem ko je v zaključni fazi razprav že enotno zagovarjal vključitev občine Most na Soči v komun Tolmin. Franc Skok

IZ DRAGE

Občinski ljudski odbor v Dragi nam je poslal naslednje pojasnilo: Občinski odborniki v Drag so na nedavni seji OLO odbora opozorili na članek, ki je bil objavljen v 108 številu »Slovenskega poročevalca« z dne 11. maja pod naslovom »Kakšna bo upravna teritorialna razdelitev kočevskega okrajja«, v katerem je navedeno, da so proti združitvi z občino Loški potok prebivalci Drage z nekaterimi občinskimi veljaki. Ker pa se je proti taki združitvi a vseh sestankih SZDL in zborih volivcev izrazilo soglasno celotno prebivalstvo občine Drage, ta trditve ne ustreza resnici. Glede na gornji članek je občinski ljudski odbor prepričan, da se nihče pri tem ni skliceval na kakše zasluge, poudarja pa, da je celotno prebivalstvo občine ponosno na svojo preteklost v času narodno-osvobodilne borbe in po osvoboditvi kakor tudi, da je prav tako kakor tedaj složno tudi danes.

MARIBOR

Praktično državljansko vzgojo so uvedli na 1. gimnazij v Mariboru. Osmošolci so v ta namen organizirali svoj krožek, katerega člani so teoretični državljanski pouk izpopolnili s tem, da so večkrat prisostvovali zasedanju mestnega in okrajnega ljudskega odbora ter določeni sodnim obravnavam. Na ta način so dijaki praktično izpopolnili svoje znanje, ki so si ga pridobili pri pouku ustave v šoli.

Razstava šolskih izdelkov. Mariborske šole, osnovne, strokovne in gimnazijske bodo tudi letos pripravile razstave, na katerih bodo razkazali izdelke učencev pri ročnih delih. Dečki bodo razstavili predvsem mizarske, dekleta pa šivalne izdelke. Višješolci bodo razstavili tudi svoja najboljša slikarska dela. Razstave bodo na koncu šolskega leta na posameznih šolah.

Gasilska akcija v Šolah. Pretekli teden so bila po vseh mariborskih šolah predavanja o gasilstvu in splošni o obrambi pred požarom. Saj je znano, da povzročijo zaradi nepazljivosti in nevednosti mnogo požarov in s tem vedno tudi precej škodi. Zato so taka predavanja po šolah zelo koristna in bi bilo zelo priporočljivo, da bi jih uvedli na vseh šolah.

Sreda, 1. junija. Dežurna lekarna: »Pri gradu, Partizanska 1.

Narodno gledališče ob 15: Mascačni »Cavaleria Rusticana« in Baranovič »Srce iz leca«, razl. LMS I. Ob 20: Dostojevski »Zločin in kaznenje«, gostuje beograjsko dramsko gledališče, izven.

KINO PTUJ: franc. film »Drž. neprijatelj št. 1«. MURSKA SOBOTA: angl. film »Maggie«.

RADIO MARIBOR 5-8 Prenos sponora Radia Ljubljana: 8-10 Domača poročila in objave; 8-10-30 Havaške gitare in orgle; 11-23 Prenos sponora Radia Ljubljana.

Četrtek, 2. junija. Dežurna lekarna: »Studentci, Gorka 18.

Narodno gledališče ob 15: Mascačni »Cavaleria Rusticana« in Baranovič »Srce iz leca«, sola TAM. Ob 20: Miller »Lov na čarolnice«, gostuje beograjsko dramsko gledališče, izven.

KINO PTUJ: franc. film »Drž. neprijatelj št. 1«. MURSKA SOBOTA: angl. film »Maggie«.

RADIO MARIBOR 5-8 Prenos sponora Radia Ljubljana: 8-10 Domača poročila in objave; 8-10-30 Slovenske narodne poje, Miro Gregorin in Nada Kararjeva; 11-23 Prenos sponora Radia Ljubljana.

Številčno in tehnično okrepljeni

GORSKI RESEVALCI SO ZBOROVALI NA NANOSU

Preteklo soboto in nedeljo so trebi slovenski gorski reševalci redni letni zbor na Nanosu, na katerem se je zbralo več kot 70 članov.

V uvodnem poročilu je tov. Počtnik, načelnik komisije za to službo pri PZS, predvsem poudaril, da se je število gorskih reševalcev od lani zelo povečalo (na 15 postajah je zdaj registriranih 134 reševalcev in še 12 vodnikov lavinskih psov), razen tega pa so se nekatere postaje, predvsem v gornjem savskem kotu, okrepile in teoretične, ki so poškale, da je strokovna usposobljenost reševalcev prav dobra.

Posebno razveseljevalo pa je, da je pri nas kljub temu, da hodi v gore redoma več kot 100.000 ljudi, odstopke nesreč v primeri z drugimi alpskimi deželami zelo majhne (srednjo 30 do 40 manjših in večjih nezgod letno).

Član komisije GRS tov. Milan Kristan je podal poročilo o nesrečah, reševalnih akcijah in o obveščanju ter naglasil, da je največ nesreč v zgodnji spomladaj, ko leži po gorah še sneg, in bo treba zato nase planince, zlasti pa smučarje, ki takrat zelo radi zahajajo na višinsko smuko, vzgojiti, naj bodo previdnejši.

Obveščanje je zdaj mnogo boljše, ker je bilo nabavljenih nekaj radijskih oddajnih postaj in je napeljan tudi telefon v nekatere gorske postojanke.

Gospodarsko poročilo je pokazalo, da je naša gorska reševalna

BOKSARSKO PRVENSTVO EVROPE

BERLIN, 31. maja. Prve štiri dni tekmovanja za boksarsko prvenstvo Evrope so med 72 nastopi poželjivo največ uspehov boksaarji z Poljske in Sovjetske zveze, ker so, kakor na zadnjem prvenstvu v Varšavi, prišli najbolj pripravljeni. Njihov uspeh je toliko večji, ker so pripeljali precej pomlajevalni eklipt. Zelo dobro so se uveljavili tudi boksaarji iz Romunije, CSR in Zahodne Nemčije, medtem ko so Francozi in Italijani startali precej slabo.

Tudi zadnji dan srečanj ni bilo nobenih presenečenj. Izmed naših udeležencev so še na vrsti Mihtrovič, ki ima za nasprotnika Finca Hamalainena ter Kriman, ki se mora pomeriti z Italijanom Bozzanom. Lukič se bo v prihodnjem kolu srečal z Romunom Fijatom, Sovjetski pa s Poljakom Ponantom. Polfinalne boje bodo v petek, finalne pa v nedeljo.

Sloviti ameriški avtomobilski dirkač jugoslovanskega porekla Bil Vuković se je večer ubil na dirki »500 milj« v Indianapolisu. Bil je prvi ves čas vožnje in bi bil zanesljivo zmagal. Mednarodna avtomobilska reprezentanca bo odigrala jeseni kar 6 mednarodnih tekem, in sicer v septembru s Švico v Bernu in v Rusijo v Budimpešti, oktobra pa s CSR v Pragi in Avstrijo v Bukumpešti ter novembra s Švedsko in Italijo doma.

Služba tudi po tehnični plati že zelo izpopolnjena. Dr. Evgen Vouken je v svojem poročilu poudarjal posebej, da so gorski reševalci posvečali doslej preveč pažnje samo tehnični strokovni izobrazbi, premalo pa s tehnični vzgoji. Zato bi bilo treba po postajah organizirati tečaje o prvi pomoči, reševalci pa bi morali vsaka tri leta opravljati izpitne o znanju in te večšine. Navzoči so ta umestni in utemeljeni predlog sprejeli.

P. C. V Prešernovi hiši v Kranju je bila te dni odprta razstava športnih trofej, turizma in planinstva. Razstavo so organizirali kolektivno turistično in planinsko društvo ter osrednje športno društvo Triglav.

Znani avstrijski alpinist Hermann Buhl je pred dnevi predaval o svojem vzponu na drugo najvišjo goro Himalaje, Nanga Parbat, tudi v Kranju. Predavanje je dobro uspelo in je bilo več sto prijateljev planin v Kranju zelo zadovoljnih z opisom tega alpinističnega dogodka.

SAH Trije mednarodni turnirji BEOGRAD, 31. maja. V Ljubljani, Zagrebu in Beogradu bodo letos trije veliki mednarodni turnirji.

Turnir v Ljubljani se začne 29. junija v okviru proslav za desetletnico osvoboditve. Na njem bodo po potirjenih vseh igralci od inozemcev Stahlberg, Golombek, Robatsch, Paoli, Kieninger, povabljeni pa so še en mojšter iz Bolgarije, Švice in Holandske. NI izključeno, da bosta prišla tudi argentinska mojstra Pilnik in Panno. Od domačih igralcev so uvrščeni v turnirski seznam Pirc, Puc, Fuderer, Matanovič, Gligorič, Ivkov, Karaklažič itd.

Turnir v Beogradu se bo začel 2. oktobra v izvedbi Partizana v proslavo desetletnice obstoja tega društva. Na ta turnir so povabljeni: Matanovič, Gligorič, Ivkov, Karaklažič, Fuderer, Rabar, Nikolic, Udovčić, Bertok, Pirc, Ivkov, Gligorič itd.

V Zagrebu bo razen tega obiskal, česa se mednarodni turnir šahist, mednarodni turnir mladostvojtov itd.

Po končani prvi polovici mednarodnega šahovskega srečanja med SZ in Madžarsko vodijo Rusi s 10:5,5 točkami. Na turnirju v Beogradu bo odigran 30. in 31. julija v Jugoslaviji. Igral bo na 12 deskah. Kraj turnirja se ni določil.

ŠPORT V KRAJKEM Dvojboj med peki in dimnikarji. V nedeljo 5. junija ob 15. uri bo na nogometnem igrišču v Rogasški Slatini velik nogometni dvojboj med peki in dimnikarji. Igra bo zelo zabavna.

Češki avtorizet Ivan Ullrich je v nedeljo premagal trikratnega olimpijskega prvaka in večkratnega svetovnega rekorderja Emila Zatopka v teklu na 5000 metrov s časom 14:10, medtem ko je Zatopek potreboval 9,5 sekunde več.

DVE NOGOMETNI TEKMI NA ODREDOVEM IGRISČU V četrtek 2. t. m. ob 15.30 prvenstvena nogometna tekma med Branikom (Gorška) in Grafičarjem, ob 17.30 na tekma med mladinski reprezentanco Ljubljana in Odrdom, Cena 40 in 20 din.

Svetovni rekord v metu kladiva, ki ga je lani jeseni postavil ruski metalec Nenešev s znakom 64,65 m, je bil zdaj priznan kot uradni svetovni rekord.

Komisija za razpis natečaja za direktorja podjetja, imenovana s odločbo izvršn. sveta LR Makedonije

RAZPISUJE NATEČAJ ZA DIREKTORJA

TOVARNE OLJA »VELES« — TITOV VELES.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. INŽENIR-TEHNOLOG s triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;

2. EKONOMIST s končano fakulteto in triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;

3. EKONOMIST s trgovsko akademijo in petletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.

4. GOSPODARSKI POSLOVODJA z osemletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.

Plača po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno. Nastop takoj. — Prijave pošljite z življenjepisom in podatki o dosednji praksi.

Rok prijave za natečaj je mesec dni po objavi v tisku. — Informacije na telefon št. 24-85.

Gradbeno podjetje Vrhnika

1886

GRADBENEGA INŽENIRJA

s 5-letno prakso. — Plača po dogovoru. Stanovanje preskrbljeno.

Ponužbe pošljite na naslov: Gradbeno podjetje Vrhnika, cesta gradenj št. 1, Vrhnika.

Komisija za razpis natečaja za direktorja podjetja, imenovana s odločbo izvršn. sveta LR Makedonije

RAZPISUJE

NATEČAJ ZA DIREKTORJA

TOVARNE PORCELANA IN SANITETNE KERAMIKE »BORIS KIDRIČ« — TITOV VELES.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. INŽENIR-TEHNOLOG s petletno prakso, od te tri leta v keramični industriji;
2. EKONOMIST z ekonomsko fakulteto in petletno prakso, od te tri leta v keramični industriji;
3. GOSPODARSKI POSLOVODJA z najmanj osemletno prakso, od te tri leta v keramični industriji.

Plača po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno. Nastop takoj. — Prijave pošljite z življenjepisom in podatki o dosednji praksi.

Rok prijave za natečaj je mesec dni po objavi. Informacije na telefon št. 24-85.

Upravni odbor

Zdravstvenega doma Velenje OLO Šoštanj

razpisuje mesto

splošnega zdravnika v Velenju

Nastop službe takoj, plača po uredbi, dodatna plača po poslovniku. Trosobno stanovanje v Novem Velenju zagotovljeno.

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE

OBISČITE

1. MEDNARODNO RAZSTAVO PREDELAVE IN UPORABE LESA

OD 4. — 13. JUNIJA 1955

Plača po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno. Nastop takoj. — Prijave pošljite z življenjepisom in podatki o dosednji praksi.

Rok prijave za natečaj je mesec dni po objavi. Informacije na telefon št. 24-85.

Komisija za razpis natečaja za direktorja podjetja, imenovana s odločbo izvršn. sveta LR Makedonije

RAZPISUJE NATEČAJ ZA DIREKTORJA

TOVARNE OLJA »VELES« — TITOV VELES.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. INŽENIR-TEHNOLOG s triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;
2. EKONOMIST s končano fakulteto in triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;
3. EKONOMIST s trgovsko akademijo in petletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.
4. GOSPODARSKI POSLOVODJA z osemletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.

Plača po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno. Nastop takoj. — Prijave pošljite z življenjepisom in podatki o dosednji praksi.

Rok prijave za natečaj je mesec dni po objavi v tisku. — Informacije na telefon št. 24-85.

Komisija za razpis natečaja za direktorja podjetja, imenovana s odločbo izvršn. sveta LR Makedonije

RAZPISUJE NATEČAJ ZA DIREKTORJA

TOVARNE OLJA »VELES« — TITOV VELES.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. INŽENIR-TEHNOLOG s triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;
2. EKONOMIST s končano fakulteto in triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;
3. EKONOMIST s trgovsko akademijo in petletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.
4. GOSPODARSKI POSLOVODJA z osemletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.

Plača po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno. Nastop takoj. — Prijave pošljite z življenjepisom in podatki o dosednji praksi.

Rok prijave za natečaj je mesec dni po objavi v tisku. — Informacije na telefon št. 24-85.

Komisija za razpis natečaja za direktorja podjetja, imenovana s odločbo izvršn. sveta LR Makedonije

RAZPISUJE NATEČAJ ZA DIREKTORJA

TOVARNE OLJA »VELES« — TITOV VELES.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. INŽENIR-TEHNOLOG s triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;
2. EKONOMIST s končano fakulteto in triletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni;
3. EKONOMIST s trgovsko akademijo in petletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.
4. GOSPODARSKI POSLOVODJA z osemletno prakso v prehranbeni industriji, zaželeno v oljarni.

Veter je bučal skozi noč. Vseposvoda so taval in vreščali beli in modri prihuljenici. Steller je hodil od votline do votline, razdeljeval straže in podajal vsakemu bolniku palico v roke, da bi, če bi ga lisica zbudila, lahko takoj mahnil po njej in jo pregnal. »Mirno, možje! Nobene panike! Zivali nas še ne poznajo. Spoznati nas morajo, brž ko mogoče, da bodo pozneje ostajale v spodobni oddaljenosti od nas.« Prevezal je emerečga se Stepanova. Najprej skorbut, je mislil pri tem, in zdaj še to. Ubogi človek, tebi to ne bo več potrebno... ubogi človek, ki si zapisal smrti.

Deset ljudi med bolniki je bilo videti brezupnih. Mrzlični srh jih je stresal, znoj jim je lil iz znojnic, bljuvali so skoraj brez prestanka in ginili od ure do ure bolj, tako da so bodeče, vrtajoče bolečine občutili le še na nekaterih mestih svojega telesa. Stepanov, Dubrovin, Maltsan, krmar Hesselberg, dva topničarja, štirje mornarji — neresljivi, z nobeno željo, nobenim mesom, nobenim svežim zrakom. Prepozno... preveč je bilo že zamujenega, na Alaski in na Šumaginovih otokih. In zdaj so planile še lisice po umirajočih in spremenile njihovo mračno smrt v mučeništvo strahu in groze. »Bodite čuječni, možje! Varujte svoje bolne tovariše! Skrbite, da bo gorel ogenj!«

Komaj so bili možje spet polegli, komaj so se bile lisice straže spet postavile na svoja mesta, je že spet narava otoka prihrumela nadnje. Vihar je divjal po taborišču, trgjal je strehe s koč in ugašal plamene. Preklinjajoč in na pol ohromeli od izčrpanosti in groze so štorikljali drug za drugim v viharjočo temino in iskali les, da bi popravili domove. Tudi prek Beringovega obraza je bril ledeni veter. Otok nas ne mara, je mislil. Lisice in viharji... kdo ve, kaj vse še pride? Toda Steller je na pravem mestu, delaven, ne da se ukloniti. Ali Steller postal moj Delcano? Od srca bi mu privoščil to.

Ladijski posadki je bilo manjkalo vode. Za več dni ni bilo nobene zveze več z obalo. Vihar je razburkaval morje, valovi

so drli čez palubo, vrvje je bilo videti kakor gol gozd, ves v snežnem blesku. Mrtva ladja, pokrita z ledenimi skorjami, nesposobna, da bi se odpravila iz korita, obešena na enem samem sidru, katerega vrvi so bile preperle. Dve svetilki stali v vrha zadnjega jadrnika. Podoficir Ivanov je dajal od onod znamenja: Nevarnost! Odrezani smo! Umiramo od žeje!

Ovcin je skušal zmerom znova spustiti v morje popolnoma zaledeneli čoln na obrežju. Toda ni se mu posrečilo. Previsoki so bili valovi, predvije so kuhale pene.

Kitrov je lista; po ladijskem dnevniku. Zalostno so strmele njegove oči v obledelo strani. Nejevoljno je zagodrnjal. Da, oni onkraj, na obrežju — onim je dobro! Ležijo v svojih votlinah in kočah, hodijo na lov za lisicami in vidrami, se grejejo ob prasketajočih ognjih in